

MİSKET

Reenkarnasyon

Reenkarnasyon tarih boyu bazı toplumlar ve insanlar tarafından kabul görmüştür.

Türkçe Özgürlüktür

Milletler dilleri ile var olmuş, geleceği dilleri ile yürümüşlerdir.

Kuasarların En Parlağı

Kuasarlar gökadalara merkezinde yer alırlar ve enerjilerini merkezlerindeki karadelikten alırlar.

MİSKET

Künye

İmtiyaz Sahibi
(İstanbul Üsküdar Lisesi Adına)
Nedim GÜNEY
İcadiye, Barışık Sk. No:18, 34674 Üsküdar/İstanbul

Yazı İşleri Sorumlusu
Nisa Özleyiş AKÇAALAN

Grafik Tasarım
Adem ÖZTÜRK

Kapak Tasarım
Av. Berkay DALDABANOĞLU

Yayın Kurulu
Adem ÖZTÜRK
Nisa Özleyiş AKÇAALAN

Editör
Başöğrt. Metin DALDABANOĞLU

Yazarlar
İsmet Cahit YEŞİL · Zeynep BALTAŞ · İren TANYILDIZ
Mustafa Enes BOLAT · Muhammet Furkan AKBAŞOĞLU
Beyza DAĞ · Metin DALDABANOĞLU · Zerrin ŞENTÜRK · Mürsel AYBULUT
Esmâ DEMİR · Zehra KAYA · Aslı ADIYEKE · Ekin YILDIRIM · Talha KESKİN

Yönetim Yeri
İstanbul Üsküdar Lisesi
İcadiye, Barışık Sk. No:18, 34674 Üsküdar/İstanbul

İletişim
misketdergisi@gmail.com
instagram.com/misket.iul

Yayın Türü
Yerel, Süreli

Dergideki yazı, resim ve fotoğrafların sorumluluğu yazarlara aittir.

İçindekiler

İçerik İsmi	Sayfa
Künye.....	1
İçindekiler.....	2
Editör'den.....	3
Ön Söz.....	4
Reenkarnasyon.....	5
Sorunlu Çocuk Psikolojisi.....	7
Aşkın Üç Hali.....	8
Bir İletinin Düşündürdükleri.....	11
Nesilleri Tükenen Deniz Canlıları.....	13
Kuasaların En Parlağı.....	15
Söz.....	16
Megalodonlar Hala Yaşıyor Olabilir Mi?.....	17
Depreme Karşı Alınabilecek Önlemler.....	20
Kahramana Mektup.....	22
Kaçtıkça Kovalayan Gölgelelerimiz.....	23
Söz.....	24
Türkçe Özgürlüktür.....	25
Zamanın Kıymetsizliği.....	27
Talha Keskin.....	28
Oblomov ve Stolts Üzerine.....	29
Söz.....	31
Hiroshima.....	32
Yassıada.....	36
Son.....	37

Editör'den

Merhaba Değerli Okurlarımız,

Okulumuz öğrencileri olan genç yazarlarımızın hazırladığı dergimiz Misket'in beşinci sayısı ile yine birlikteyiz. Aylar boyu süren yoğun, yorucu, özverili ve fedakârca yaptığımız çalışmaların bir ürünü olan "Misket" Kültür, Sanat ve Edebiyat dergisini sizlerle buluşturmanın mutluluğu içerisindeyiz. Her sayfada ayrı bir emeğin yer aldığı düşünmenin ve çalışmanın ürünü olan dergimiz, tamamıyla öğrencilerimizin ortaya koymuş olduğu bir çalışmadır. Özellikle öğrencilerimizin girişimci istekli ve çalışkan tutumlarla ortaya koydukları bu emeğin karşılığı hiç şüphesiz siz değerli okurlarımızın ilgi ve takdirleri olacaktır.

Bizler Misket dergisinin genç yazarları olan yüzyılın çağdaş eğitim düzeyinde ilerlemek için İstanbul Üsküdar Lisesi'nin bilimsel ilkelerinden ödün vermeyen, çağdaş dünyaya ayak uydurabilen, yeniliklere açık, akılcı, dinamik, sorumluluğunu bilen, pozitif düşünebilen, öz kültürünü tanıyan, koruyan, kendine güvenip fikirler üretebilen, sosyal, sanatsal ve sportif etkinliklerde kendini ifade edebilen, kısaca "geleceğin gençleri"nin bu başarılarını gösterip alkışlamayı seçen anlayışı benimsiyoruz.

İstanbul Üsküdar Lisesi'nde bir ilki başarmak, bir ilki yapmak adına yola çıktık. Hamdolsun beşinci sayıya ulaştık. Bu sayımızda da yelkenleri umuda yolculuk için açtık. Bilginin ve bilimin rotasında hareket etmek isteği ile keyifle okuyacağınız yazılar hazırladık. Amacımız iyiyi, güzeli ve doğruyu paylaşmak. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan dergimiz için umut ediyoruz ki bizler siz değerli okurlarımızın beğenisini ve takdirini kazanırız.

Biz farklıyız, bizi okuduğunuza göre siz de öylesiniz...

Beşinci sayımızı keyifle okumanız temennisiyle...

Yeni sayımızı keyifle okumanız temennisiyle...

Metin DALDABANOĞLU

Ön Söz

Kıymetli Okurlar,

Dergimizin yeni sayısında yine beraberiz.

Biz Üsküdar Lisesi eğitimcilerinin amacı; öğrencilerimizin kendini tanımasını sağlamak, hem kendisi için hem de içinde bulunduğu toplum için en yararlı olacak kararları alma yetisini kazandırmaktır. Öğrencilerin sadece ileride kazanacakları mesleklerdeki başarıları ile değil, davranışları ve sosyal yaşam becerileri ile de topluma ve kendilerine katkı yaratmasını sağlamak, milliyetçi, laik, demokratik anlayışla dünyadaki gelişmeleri izleyen, değerlendiren, gelişmeleri yaşamına uyarlayabilen, uluslararası alanda iletişim kurabilen bireyler yetiştirmek. Hayatın olumlu ve olumsuz gelişmelerine hazırlıklı olabilen, zamanını, yetenek ve bilgisini kullanarak yaşamda sağlam adımlar atabilecek özgüven ve davranış özelliklerine sahip bireyler yetiştirmek. Hayatta tatmin olmanın belirli formülü olmadığını, her bireyin kendine uygun olacak ve severek yapacağı şeyleri fark etmesini ve bu doğrultuda becerilerinin geliştirmesini sağlamak, Cumhuriyetin temel değerlerini özümsemiş, vatanını ve milletini seven Dünya'ya örnek olacak bireyler yetiştirmek için biz buradayız.

Toplamları geleceğe taşıyan en önemli değerler, geçmişlerine sahip çıkmaları ve geleceğe bilim ışığında bakmaya çalışma gayretleridir. Çağdaş toplumları medeni kılan ve ileriye götüren de bu yolda yaptıkları çalışmalardır. İstanbul Üsküdar Lisesi olarak kutsal saydığımız eğitim çalışmalarımızda öğrencilerimizi bilim ve bilgi ile geleceğe hazırlamak en büyük hedefimiz oldu ve olmaya devam edecektir.

İstanbul Üsküdar Lisesi, öğrencilerinin sosyal, sportif, kültürel ve psikolojik olarak gelişimini izleyip seçenekler sunan, yabancı dil eğitime önem veren, güvenilir, yenilikçi ve modern bir eğitim kurumudur.

Ülkemizin geleceğine faydalı bireyler yetiştirebiliriz diye düşünen ve sürekli üretmekten yana olan bir nesil için her gün biraz daha çalışıyoruz. Tarih boyunca medeniyete katkı yapan bu toplumun gençlerine ve enerjisine güveniyoruz. Bizler eğitim yürüyüşünde her geçen gün bir adım ileriye felsefesiyle hareket ettiğimiz bu nadide kurumumuz ülke geleceğine ve aydınlık günlere meşale tutma gayretini daima devam ettirecektir.

Saygı ve sevgiyi öğreten uzman, genç ve ileri görüşlü kadromuzla teknolojiyi birleştiren bir eğitim programı uygulama gayretindeyiz.

Bu düşüncelerle bizimle yürüyen tüm eğitim gönüllülerimize, bizlere daima güvenen değerli velilerimize ve sevgili öğrencilerimize sağlıklı, mutlu ve başarılarla dolu bir yaşam temenni ederim.

Öğrencilerimizin emeği olan dergimizin yeni sayısının hayırlı olması diliyorum.

Saygılarımla...
Nedim GÜNEY

Reenkarnasyon

Reenkarnasyon (reincarnation) Fransızca bir kavramdır. Yeniden bedelenme manasına gelmektedir. Bu sözcüğün Arapça dilindeki karşılığı ise "tenasüh" olarak ifade edilmiştir. Bu kelimenin Türkçe karşılığı da ruh göçü (tenasüh) anlamına gelmektedir. Bu tanımlara göre reenkarnasyon inancı, ölümden sonra ruhun yeniden insan vücuduna tekrar gelmesi ve yeniden bir bedende yaşamaya başlamasıdır. Reenkarnasyon kavramı ilk kez 19. yüzyılın başlarında ortaya çıkmıştır. Günümüzde reenkarnasyona inanan insanların sayısı bir milyarı aşmaktadır.

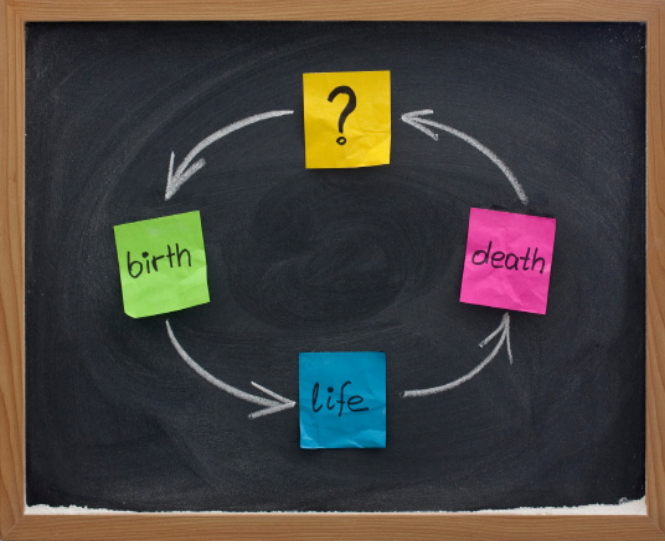
Ruh göçünü ilk olarak Yunan bilgin ve filozoflar dile getirirse de çok eski çağlardan beri bilinir. İlk olarak milattan önce 4800'lü yıllarda Hindistan'da ortaya çıkmıştır. Mısır, Yunan, Fenike, Mezopotamya ile bazı Afrika dinlerinde de kabul görmüştür. Günümüzde de reenkarnasyon kavramını kabul eden birçok inanç sistemi, tarikat ve felsefi akım bulunmaktadır.

Reenkarnasyon ile tenasühün ifade ettiği anlam aynıdır. Aralarındaki tek fark tenasüh, ceza ve mükâfat için geri geldiğini iddia ederken reenkarnasyon, tekâmül edip olgunlaşmak için geri geldiğini söylemektedir. Sonuçta her ikisine göre, ister ceza çekecek ister olgunlaşmak için olsun bir çeşit ruh veya insan geri gelmektedir.

Ruh göçü ya da sürekli olarak tekrar doğmak kavramı ilk kez Fransız fizikçi ve yazar Allan Kardec (1804-1869) tarafından sistemli bir hale getirilmiş ve adına "tekrar ete girme" anlamında reenkarnasyon denilmiştir. Kardec, kurduğu "deneysel spirittüalizm"i "spiritizm" adıyla ilk kez 18 Nisan 1857'de yayımladığı "Ruhların Kitabı" adlı eserinde açıkladı. Ardından yazdığı diğer eserlerle konuyu ayrıntılı bir şekilde ele aldı.

Reenkarnasyon

Spiritizm'in ilkelerinden bazıları şunlardır:

- İnsan üç bölümden oluşur: Ruh, 'perispri' ve fiziksel beden. Perispri, ruh ve fiziksel beden arasında irtibatı sağlar, yarı-maddi bir yapısı vardır.
- Can dediğimiz, ölüm olayı ile bedeni terk ettiğinde "ruhlar âlemi"nde doğar. Dünyada iken yaptığı iyilik ve kötülükler orada, hafızasında canlanır. Bir süre sonra, tekrar dünyada bedenlenir. Sınavlar geçireceği dünyada defalarca doğmasının amacı tekâmül etmektir. İnsan ruhu hiçbir zaman yenden hayvan bedeninde doğmaz çünkü gerileme söz konusu değildir.
- Bütün ruhlar eşit yaratılmıştır denebilir fakat tekâmül dereceleri aynı kalmadığından aralarında tekâmül farklarından kaynaklanan bir ruhsal hiyerarşi oluşmuştur.
- Ruhlar yalnız Dünya'da değil, evrenin diğer dünyalarında da bedenlenirler.
- Ruhlar âlemindeki bedensiz varlıklar, dünyadaki bedenlilerle gerek maddi gerekse manevi etkileşim içindedir. Ayrıca 'medyum'lar aracılığıyla, bedensiz varlıklarla sesli veya yazılı iletişim kurulabilir.

Rudolf Steiner tarafından kurulan Antropozofi akımında reenkarnasyon kavramının önemli bir yeri vardır. Steiner ruhları, gelişim amacıyla yeni deneyimler edinmek üzere her devirde farklı ırklarda, farklı uluslarda bedenlenen varlıklar olarak tanımlamıştır. Antropozofiyeye göre karşılaştığımız kimi olaylar geçmişteki fiillerimizin sonucu olarak karşımıza çıkmakta, kimi olaylar ise bizi geleceğe doğru biçimde hazırlamak üzere karşımıza çıkmaktadır.

Batı teozofisinin kurucusu Helena Petrovna Blavatsky'dir. Batı teozofisi, Doğu (özellikle Hint) tradisyonları üzerine kurulmuş, ezoterik bilgilerden yararlanan felsefi bir sistemdir. Reenkarnasyon modern teozofinin ana ilkelerinden biridir ve bir teozof yazara göre "modern sorunları çözmede üstat-anahtardır."

Reenkarnasyonu kabul eden akımlardan biri de temeli L. Ron Hubbard tarafından 1952'de atılan Scientoloji'dir. "Geçmiş reenkarnasyonlar" anlamında kullanılan "geçmiş yaşamlar" ifadesi Scientoloji Kilisesi'nin ilke ve uygulamalarında anahtar rolündedir. Bu akımda, "kişisel manevi denetleme"nin amacı, kişinin yüksek bir spiritüel idrak haline ulaşarak "yaşam-sonrası" rahatsızlıklardan kurtulabilmesi ve "yaşam-sonrası hafıza"sını tekrar edinebilmesidir.

Reenkarnasyon tarih boyu bazı toplumlar ve insanlar tarafından kabul görmüştür. Dolayısıyla bu konuda deneyler ve araştırmalar da yapılmıştır. Bunların yanı sıra reenkarnasyonu konu alan birçok film çekilmiş, şarkılar bestelenmiştir. Hatta ruh göçüyle ilgili Megami Tensei adlı bir bilgisayar oyunu bile vardır.

Zeynep BALTAŞ

SORUNLU ÇOCUK PSİKOLOJİSİ

Doğduğumuz andan beri bizlere belirli şeyler öğretilir, öğrenilmiş ve benimsenmiş bilgiyi değiştirmek oldukça zordur. Bunu yaparsan kötü şunu yaparsan iyi olur, çok çalışıp doktor olmalısın çünkü maaşları iyi, okula gitmelisin sınavlara çok çalışmalısın daha niceleri kimse senin ne istediğini sorgulamaz. İnsanlar senin için iyi olanı ve kötü olanı düşünmez çünkü kafalarında kalıplaşmış bir takım yargılar vardır, bunu öğrenmiş ve benimsemişlerdir.

Bu sebeptendir ki bize yanlış gelen başkasına doğru gelebilir. Toplumun en önemli sorunlarından biriyse herkesi aynı düşünmeye zorlamaktır fakat her insanın fikirleri, öğrenme ve kavrayabilme hızı aynı değildir. Birçok aile de aynı durumdan müzdarıptır örneğin; bir ailenin iki çocuğu var, aile ister istemez ikinci çocuğu, ilk yetiştirdiği çocuğu gibi yetiştirmeyi dener çünkü bunu öğrenmiş ve kavramıştır lakin ikinci çocuk bambaşka bir karaktere sahip olabilir. Bu durumda ikinci çocuk "hayırsız" damgası yer ama sorun çocukta değildir, o olduğu gibi davranmak dışında hiçbir şey yapmamıştır. Aynı durum tek çocuklu ailelerde de yaşanır özellikle babasıyla sorunu olan birçok insan görmüşsünüzdür. Lütfen babanızı ve annenizi de anlamaya çalışın, babanızın ve annenizin de bir ailesi vardı ve muhtemelen aynı şeyleri yaşadı. Bu davranışları onun normal olarak gördüğüdür. Aynı zamanda onun tek çocuğusunuz, güzel bir geleceğinizin olmasını istiyordur. Ya onun gibi olmanızı ya da onun gibi olmamanızı. Bir yandan sorunlarla büyümeye çalışan çocuk sürekli "büyüklerinin lafını dinlemelisin" lafını duyar; evet büyükler haklıdır çünkü tecrübeleri yüksektir, yaşamışlıkları vardır ama bir yere kadar haklılardır. Onların yaşadığı dönem asla şimdi ile aynı olmaz; dünya her dakika değişmektedir, değişen dünyayla birlikte mecbur olarak insanlar da değişmektedir, bu durum engellenemez.

Çevrenizi, büyüklerinizi dinleyin, sizin durumun içindeyken göremediklerinizi görebilirler ama her durumda ve her anınızda diğer insanları dinlemeyin. Sizin kendi kişiliğiniz, kendi doğrularınız, kendi yaşamışlıklarınız vardır. Kendizi bulun, kendi öz denetimizi yapabilmeyi, en önemlisi kendinizi ve hayatınızı kabullenin. Başkalarıyla kendinizi kıyaslamayın, siz toplumun size yüklediği kişi değisiniz.

Özetle eğer sürekli sorun olarak görüldüğünüz bir aileniz var ise sorun sizde olmaması muhtemeldir. Kendinizi bir sorun olarak görmeyin; siz kendizi ve ailenizi sorun olarak gördükçe toplum da bir sorun olacaksınız. Unutmayın ki her ebeveyn çocuğunu sever, az ya da çok.

Beyza DAĞ

Aşkın Üç Hâli

Aşk.

Konuya biraz hızlı girdim sanırım, üzgünüm. Daha yavaş bir şekilde girmeyi deneyelim.

Aşk... Kimine derin, acı duygular hissettiren; kimine mutluluk ve neşe veren, kişinin ayaklarını yerden kesip dizlerinin bağına çözen; kimine de ne yazık ki daha hiçbir şey hissettirmemiş olan büyük duygu topluluğu. Duygu topluluğu dememin sebebi aşkın bir duygu değil, deneyimlenmiş olan duygular sonucunda oluşan olaya verilen bir ad olmasıdır.

Sizin için "aşk" nedir bilemem fakat şundan eminim ki "aşk" diye adlandırdığımız his, düşündüğünüz gibi bir kimseye karşı duyulan aşırı sevgi, romantik bir bağlılık duygusundan ibaret değil. Aksine "aşk" diye adlandırdığımız his, en azından antik yunanlara göre, üç farklı kısımdan oluşuyor: Eros, Philos ve Agape.

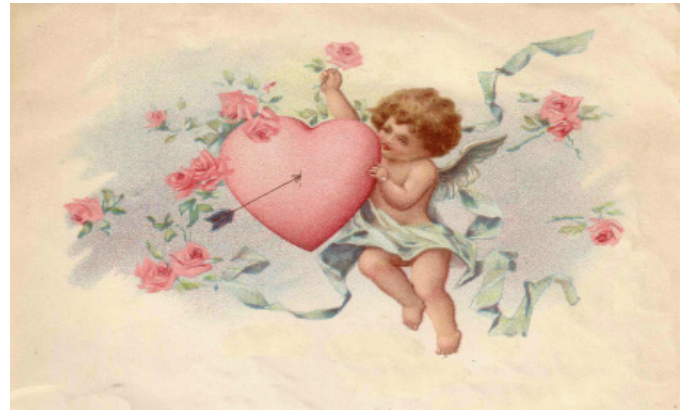
- Eros

Eros, herkesin bu metni okurken başta düşündüğü "Aşk" tanımına verilen addır. Kendisi bir kimseye karşı duyulan aşırı sevgi, romantik bir bağlılık duygusudur. Burası önemli, "romantik bir bağlılık tutkusu" dememin sebebi bu sevgi türünün dostluktan da öte olmasıdır.

Belki sizi de derinden etkilemiş olan o "duygu birikimi" işte tam olarak "Eros" olabilir. Sevgi, nefret ve yıkımın kaynağı olan Eros'ta yaşanan "aşk" gerçek değildir. Aşkın zaten kendisi gerçek değildir, aşk diye adlandırdığınız şeyi siz kendiniz, kendi deneyimlerinize ve yaşadığınız duygularla ortaya çıkarırsınız ve onu aşk diye adlandırırsınız. Hatta Petros bile bu düşünceme "eros ya iyi ya da kötü oluyor ama Eros'un yüzü her insanda farklı oluyor." diyerek destek olmuştur.

Eros'un kötü yanı her an kendisini gösterebilir ve sizi derinden etkileyebilir. Bu yüzden şahsen, dünyanın en şanslı insanı olmadığınız ve kolay kolay o hayalini kurduğunuz "hayatınızın aşkını" bulmadığınız sürece, herhangi bir kimseye körü körüne bağlanmayı saçma buluyorum. Bir kişiye kendinizi teslim ederek onun eline koz veriyor oluyorsunuz. Böyle deyince çok şeytanca duruyor, biraz daha pozitif konuşmayı deneyeyim. Tam olarak tanıdığınıza emin olmadığınız birine körü körüne bağlanıp ona kendinizi teslim etmek demek, kendinizi sürücüsünü tanımadığınız bir arabaya atmak demek ile aynı şey. Ne kadar saçma, değil mi?

Bir daha okudum da üstteki metinde sanki aşkı çok kötülüyorum gibi durmuş, biraz aşkı övelim. Aşk diye adlandırdığımız şey her ne kadar riskli olsa da insanı hayata tekrar bağlayabilecek büyük bir güçtür. Sevgi, insanın anahtarı olduğu sürece aşk da insanın her zaman kilidini açacak büyük bir anahtar olacak ve öyle olmaya devam edecek. Bir gün umarım aşk diye adlandırabileceğiniz bir deneyim yaşayabilirsiniz!

Aşkın Üç Hâli

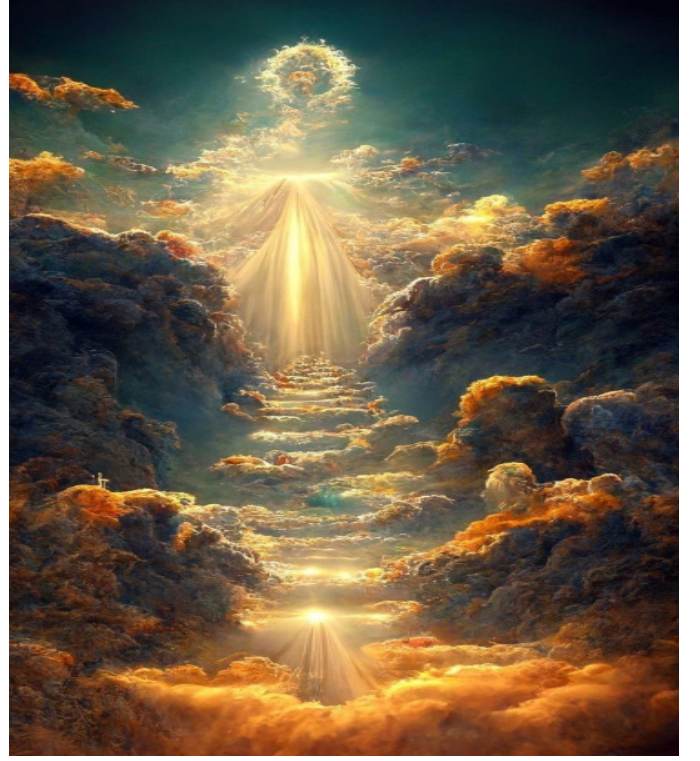
- Philos

Philos, basitçe dostlar arasındaki sevgi ve ilişkidir. Bir kişiye karşı duyulan romantik bir bağdan öte, ona karşı duyulan dostça sevgidir. Dostluk da en az Eros'taki aşk kadar önemli bir şeydir. Üstte bahsettiğim her şey aslında Philos için de neredeyse geçerlidir ve çok fazlası zarardır. Çok fazlası zarar olduğu gibi az Philos da zararlıdır. İnsan sosyal bir varlıktır ve dostlara ihtiyaç duyar, bu sebeple Philos'suz bir yaşam düşünülemez. Aslında Eros artık sönmeye yüz tuttuğunda çiftleri hâlâ bir arada tutan şey de Philos'tur.

- Agape

Agape, üsttekiler gibi bir canlıya duyulan sevgiden öte, bir varlığa duyulan sevgidir. Kısacası ilahi sevgidir. Bunun ben değil de Petrus'un anlatması daha iyi olur:

“Agape, hissedeni yiyip bitiren kayıtsız şartsız bir sevgidir yani aşktır. Agape'nin nasıl bir duygu olduğunu bilen ve hissedenerler dünyada başka hiçbir şeyin önemi olmadığını anlarlar, önemli olan tek şey aşktır. İsa'nın insanlığa duyduğu sevgi de işte budur; bu sevgi öyle büyüktür ki yıldızları sallayıp insanlık tarihinin gidişatını değiştirmiştir.”

“Binlerce yıllık uygarlık tarihi boyunca pek çok insan bu yiyip bitiren, yakıp yıkan aşka tutulmuştur. Verecekleri çok şey vardır ama dünya pek azını ister. Bu yüzden kendilerini çöllere vurur, ıssız yerlerde inzivalara çekilirler. İçlerindeki sevgi öyle büyüktür ki onları değiştirmiş, yüceltmıştır. Böylece münzevi dediğimiz kişiler olurlar.”

“Agape'nin farklı bir türünü yaşamış senin ve benim gibi insanlar için onların hayatı çok zor ve korkunç görünebilir. Ama insanı yiyen bitiren bu aşk, her şeyi önemsiz kılar: Bu insanlar sadece içlerindeki aşkla yanıp tükenmek için yaşarlar.”

Petrus durdu.

Aşkın Üç Hali

“Agape yiyip bitiren sevgidir” diye tekrarladı, bu tuhaf sevgiyi tanımlayan en iyi anlatım olduğuna inanarak. “Luther King bir keresinde İsa’nın düşmanlarımızı sevmekten bahsederken Agape’yi kastettiğini söylemişti. Çünkü ona göre bize zarar veren ve çektiğimiz acıları daha da artırmaya çalışan düşmanlarımızı sevmemiz imkânsızdı.”

“Ama Agape sevmenin de ötesinde bir duygu. Her şeyi ele geçiren, tüm boşlukları dolduran ve içimizdeki tüm öfke ve kızgınlığı toza dönüştüren bir duygu.”

Satırlarca yazı yazmamı engellediğin için teşekkür ederim Petrus!

Neyse, bitirmeden önce Agape’nin iki türde nasıl yaşandığından bahsetmek istiyorum. Agape iki şekilde yaşanır; inzivada ya da coşkuyla.

İnzivada yaşanan Agape; her şeyden uzakta, hayatın sadece teşekkürle adandığı bir yaşama biçimidir. Diğer ise bunun tam tersidir. Coşkuyla yaşanan Agape, insanlarla iletişim içinde olmak ve çalışıp çabalamanın kutsallığını hissederek coşkuyla yaşamaktır.

“Coşku; kendinden geçmek, büyük sevinç yaşamak ve Tanrı’yla bağ kurmak demektir. Coşku Agape’nin bir kişiye, bir şeye, bir fikre yöneltilmesidir.” demiş Petrus. Teşekkürler Petrus.

Aşkın 3 hâli hakkında makaleler, sayfalarca yazı yazılabilir fakat ben size basitçe özetleyip anlatmaya çalıştım. Okuduğunuz için teşekkürler ve şunu söylemek istiyorum ki:

Aşk iyidir, aşkla kalın hoşça kalın!

Mustafa Enes BOLAT

Bir İletinin Düşündürdükleri

“Dil, insanlık tarihiyle beraber ortaya çıkmış ve süregelen bir olgudur. Bu süreçte insan ve iletişim birbirine koşut olarak gelişim göstermiştir. Dil, kültürün en temel ögesi olarak insanlar arası iletişimde en etkin araç olarak kabul edilmektedir. Dilin düşünceyi etkilemesi, kültürel değerleri nesilden nesile aktarması ve millete yön vermesi yaşamsal önem arz etmektedir. Dilin düşünce ile etkileşimi göz önüne alındığında, dilde oluşabilecek kirlenme zaman içinde millî kültür yapısını da bozabilecektir. Dilde meydana gelen kirlenmeye yabancı dillerden dilimize giren çok sayıda sözcük ve dilimizin yanlış kullanımı neden olmaktadır. Yabancı sözcükler dil bilimin öngördüğü incelemenden geçirilmeden kullanılmamalıdır. Bu sözcüklerin yerine Türkçe karşılığı olanların kullanılmasına özen gösterilmelidir. ATATÜRK, Türk kimliği ve kültürünün en önemli unsuru olarak Türkçeyi görmüştür. Ulu önder, “Millî his ve dil arasındaki bağ çok kuvvetlidir. Dilin millî ve zengin olması millî hissin inkişafında başlıca müessirdir.

Türk dili dillerin en zenginlerindendir; yeter ki bu dil şuurla işlensin. Ülkesinin yüksek istiklalini korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır.” diyerek dilimizin önemini ve yabancı dillerden korunması gerektiğini ortaya koymuştur. Ancak sonraki dönemlerde dilimizde kirlenme başlamış, son yıllarda ise bu kirlenme daha da artmıştır. Bu kirliliğin önlenmesi için Türkçemiz doğru kullanılmalı, yabancı sözcüklerden arındırılmalı, yazım kurallarına uyulmalı, yazılı anlatımlarda, Türk Dil Kurumunun en son hazırladığı “Türkçe Sözlük” ve “Yazım Kılavuzu” esas alınmalı, bilişim ve iletişim teknolojisi takip edilmelidir. Günümüzde gelişen teknoloji ile uzaklar yakın olmakta, pek çok eylem iletişim araçlarıyla gerçekleştirilebilmektedir. Bu araçları kullanırken gereksinim duyacağımız en önemli araç dildir. Dili doğru kullanmak, insanlar arasındaki iletişimi kolaylaştıracak, aynı zamanda millî kimlik ve kültürümüzün korunmasına katkı sağlayacaktır.

Bir İletinin Düşündürdükleri

Dilimizi Niçin Doğru Kullanmalıyız?

Dil ekmek gibi, su gibi günlük yaşamımızın içindedir ve soluduğumuz hava gibi bizi sarar; bundan dolayı onun varlığını hemen hemen hissetmeyiz. Gerçekten dil, üzerinde yaşadığımız toprak gibi ürünlerini sessizce bize sunar ve bizler bu sonsuz bahçenin meyvelerini sadece toplarız. Aslında dile insanlığın en büyük buluşu olduğu için daha fazla ilgi göstermemiz gerektiği kanısındayız. Çünkü insanlarla, düşüncelerle, nesnelerle aramızdaki en önemli iletken dildir. İnsanları, düşünceleri, nesneleri, dilin aracılığıyla kavrarız. Dil aracılığıyla kendimizi ifade ederiz. İşte dilin önemi burada ortaya çıkıyor. Türkçemizi niçin doğru kullanmalıyız, sorusunun cevabı da buradadır. Dili doğru kullandığımızda o iyi bir iletkenidir; yanlış kullandığımızda ise kötü bir iletkenidir. Biz dili ne kadar iyi tanıyor, dili ne kadar iyi kullanıyorsak iletişimimiz o kadar iyi olacaktır. Dil bizi başkalarına, başkalarını ve başka nesneleri bize yansıtan bir aynadır. Dili doğru kullanmak, doğru anlamak bu aynayı mükemmelleştirmek demektir. Kullandığımız çağdaş araçlardaki göstergelerin, ekranların, ibrelerin bir an için bozuk olduğunu düşünün.

Bu bir felakettir. Fakat bir toplum için ondan daha büyük bir felaket vardır ki o da insanlar arasında, bir iş bölümü içinde görev alan kişiler arasında, fikir ve görüş alışverişinde bulunanlar arasında dil aynasının görevini tam yapamamasıdır. Düşüncelerimizin anlaşılmasını istiyorsak, bunun en kestirme yolu dile hâkim olmaktır. Dil üzerinde düşünür ve dili bir düşünce odağı gibi kabul ederseniz dilin düşünce yaşamımızı zenginleştireceğini göreceksiniz. Dil düşüncenin evidir; binlerce yıllık insan zekâsı sözcüklerde, deyimlerde, ifade kalıplarında gizlidir. İnsanlık tarafından bilgilerimizi depolamak için kullanılan ilk araç dil olmuştur. Bugün aynı işi daha sistemli yapması için bilgisayarı yarattık. Buna rağmen günümüz için şunu söyleyebiliriz: Dile yüklenmiş bilgi, bilgisayarlarımıza yüklenmiş bilgiden fazladır. Dil, bilgisayarlardan fazla olarak bilgilerin sadece yüklendiği yer değildir, aynı zamanda bilginin üretim alanıdır. Kısaca üzerinde durulması gereken konu, dilin düşüncelerimizi yansıtan bir araç olduğu gibi düşüncelerimizi geliştiren bir alan olduğudur."

Mürsel AYBULUT

Nesilleri Tükenen Deniz Canlıları

Dünyamızda milyarlarca yıldır bulunan okyanuslar, derinliklerinde birçok canlı barındırmaktadır. Bunlardan bazıları okyanuslarda milyonlarca yıldır yaşamaya devam ederken bazıları ise iklim şartları, beslenme kaynaklarının yetersizliği, doğal afetler gibi nedenlerle yok olmuştur. Bunlardan tehlikeli olanlarının yok olması insanlık adına büyük bir şans olmuştur. Bazı nesilleri tükenen deniz canlıları şu şekildedir;

1. Liopleurodon:

Liopleuroden, "Pliosaur" olarak bilinen bir etçil deniz sürüngen türüydü. Fosilleri Fransa ve İngiltere'de bulunmuştur. İsmi Yunancada "düzgün- taraflı dişler" anlamına gelmektedir. Tarih öncesinde yaşayan bu canlı bazı bilimcilere göre on beş metreden uzun, bazı bilimcilere göre ise yaklaşık altı metre uzunluğundaydı. Bu canlının boyunun beşte biri sivri dişlerden oluşmaktaydı. Genellikle balık ve kalamar ile besleniyordu. Isırığı bir T-Rex'ten bile daha güçlüydü. Dişleri yaklaşık on santimetre uzunluğundaydı. Bilim insanları bu canlıların yüzgeç modellerini robotlar üzerinde test ettiğinde bu canlıların hızlı olmamalarına rağmen inanılmaz derecede çevik olduklarını fark ettiler. Ayrıca araştırmalar sonucunda bu canlıların tıpkı timsahlar gibi kısa ama çok hızlı ani saldırılar yapabildiklerini fark ettiler.

2. Basilosaurus:

Diğer adı Kral Kertenkeli'dir. Küçük arka ayaklara sahip bir Orta Eosen arkaik balinasıdır. 34-35 milyon yıl önce yaşamıştır. Uzunluğu on beş ile yirmi beş metre arasındaydı. Basilosaurus fosilleri; ABD, Fas, Pakistan, Ürdün, Mısır, Tunus ve Mısır'da bulunmuştur. Sığ tropikal denizlerde balıklar ve diğer deniz canlılarıyla beslendiği tahmin edilmektedir. Modern balinaların aksine, Basilosaurus'ların esnek bir dirseği vardı. Fosil kafataslarında gözlenen dişlerdeki aşınma, Basilosaurus'un büyük hayvanları avladığını gösterir. Modern balinalardan farklı olarak küçük kafası ve uzun, ince gövdesi nedeniyle klasik bir deniz yılanına benziyordu. Yapılan araştırmalar sonucunda Basilosaurus'un modern balinaların sahip olduğu bilişsel kabiliyetlere sahip olmadığını, yankı yardımıyla yön bulamadıklarını

3. Jaekelopterus rhenaniae:

"Deniz Akrebi" olarak da bilinir. Bu canlı şimdiye kadar yaşamış en büyük iki eklem bacaklıdan biridir. İki buçuk metrelik zırlı, pençeli bir deniz canlısıydı. Herhangi bir deniz akrebinin zehirli olduğuna dair bir kanıt olmasa da kuyruklarının yapısı modern akreplere benzediği için zehirli olabilecekleri de tahmin edilmektedir. Bu canlılar dinazorlardan bile önce yok olmuştur.

4. Mauisaurus:

"Maui Kertenkelesi" olarak da bilinir. 77 milyon yıl önce Geç Kretase döneminde bugün Yeni Zelanda olan yerde yaşayan bir Plesiosaur türüdür. Yeni Zelanda sularındaki en büyük deniz sürüngenini olduğu tahmin edilmektedir. Mauisaurus'un görünüşü hakkında çok fazla bilgi bulunmamaktadır.

Nesilleri Tükenen Deniz Canlıları

5. Dunkleosteus:

Dokuz metrelik etçil bir canlıdır. Ağırlığı dört tona kadar ulaşabiliyordu. Yaklaşık 382-358 milyon yıl önce yaşamıştır. Zırhlı balıklardan Arthrodira takımının soyu tükenmiş bir cinsidir. Kaplumbağalarda olduğu gibi diş yerine kemikli çıkıntılara sahipti. Bir santimetre kare başına 1500 kilogramlık bir ısırık kuvvetine sahip olmaları onları timsahlar ve T-Rex ile tarihteki en güçlü ısırıklar kategorisinde aynı sıralamaya koyar. Ayrıca kafataslarındaki kaslarla ilgili kanıtlara dayanarak, ağzını saniyenin 1/50'si kadar hızla açıp kapatabildiği, dolayısıyla besinleri keskin bir giyotin gibi ağzından içeri yutabildiğine inanılıyor.

6. Kronosaurus:

Adını Yunan Titanlarının lideri Kronos'tan almıştır. Dinozorlar yok olduktan sonra ortaya çıkan bir deniz canlısıdır. En az dokuz metre uzunluğunda olduğu tahmin edilmektedir. En uzun dişinin boyu 28 santimetreydi. Avustralya sularında yaşamaktaydı. Ayrıca yüzgeçlerinin yapısı günümüz deniz kaplumbağalarınınkine çok benzediğinden yumurta bırakmak için karaya çıkmış olabilecekleri düşünüyor.

7. Helicoprion:

Bu köpek balıklarının boyu yaklaşık dört buçuk metre uzunluğundaydı. Yuvarlak bir testere ile bir köpek balığının melez bir karışımına benziyordu. Dişleri testereye benziyordu ve tırtıklı bir yapıya sahipti.

8. Livyatan:

İspermeçet balinasının soyu tükenmiş bir çeşididir. Adını İncil'deki dev bir deniz canavarı olan Leviathan'dan ve Moby Dick'i yazan Herman Melville'den aldı. Bu canlı diğer balinalarla beslenen bir türdü. Dişleri 35 santimetre dışarda durmaktaydı. Bu dişler şimdiye kadar bir canlının sahip olduğu en büyük dişlerdi. Livyatanlar, Megaladonlar ile aynı sularda yaşıyorlardı ve aynı besinlerle besleniyorlardı. Bu nedenle aralarında bir rekabet söz konusuydu.

9. Dev Vatoz:

Dev Vatoz'un boyu beş metreydi. Kuyruğunda 25 santimetre zehirli bir dikene sahipti. Mekong Nehri ve Avustralya sularında hâlâ yaşadığı iddia edilmektedir. Bir şekilde buzul çağlarından ve hatta Toba yanardağ felaketinden kurtulmayı başardılar.

10. Megaladon:

Megaladonlar 23 milyon ile 3.6 milyon yıl önce yaşamışlardır. Büyük Okyanus ve Atlas Okyanusu'nda yaşarlardı. Boylarının on ila yirmi metreye kadar çıktığı düşünülüyor. Ağırlığı 60 tonu geçiyordu. Bilinen en güçlü canlı ısırığı Megalon ısırığıdır. Simülasyon ile yapılan araştırmalarda ısırığının 11 bin ile 18 bin kilogram arasında bir güç uyguladığı sonucu ortaya çıkıyor. Balinaları avlayarak yaşarlardı. Megaladonlar, Erken Pleistosen dönemden son Buzul Çağına kadar sıcak okyanuslarda yaşadılar ve son buzul çağı muhtemelen bu canlıların üreme alanlarını ve besin kaynaklarını yok ederek onların soylarının iki milyon yıl önce yeryüzünden kaybolmasına neden oldu. Günümüzde yapılan bazı araştırmalar Megaladon'un okyanusların derinliklerinde hâlâ yaşıyor olabileceğini gösteriyor. Peki sizce Megaladon hâlâ yaşıyor olabilir mi?

İren TANYILDIZ

Kuasarların En Parlağı

Kuasarlar aşırı parlak gökada çekirdekleridir. Aşırı derecede parlak ve büyük olmalarına ramen normal teleskoplarla görülmeleri neredeyse imkansızdır. Onlarla ilk tanışmamız 1950'lerde olmuştur. Gökadaların merkezinde yer alırlar ve enerjilerini merkezlerindeki karadelikten alırlar. Karadeliklerin çekim kuvveti nedeniyle ivmelendikçe ışıma yaparlar. Tüm bu özellikleriyle gerçekten erken evrendeki en ilginç yapılardan biri olduğunu düşündürüyor.

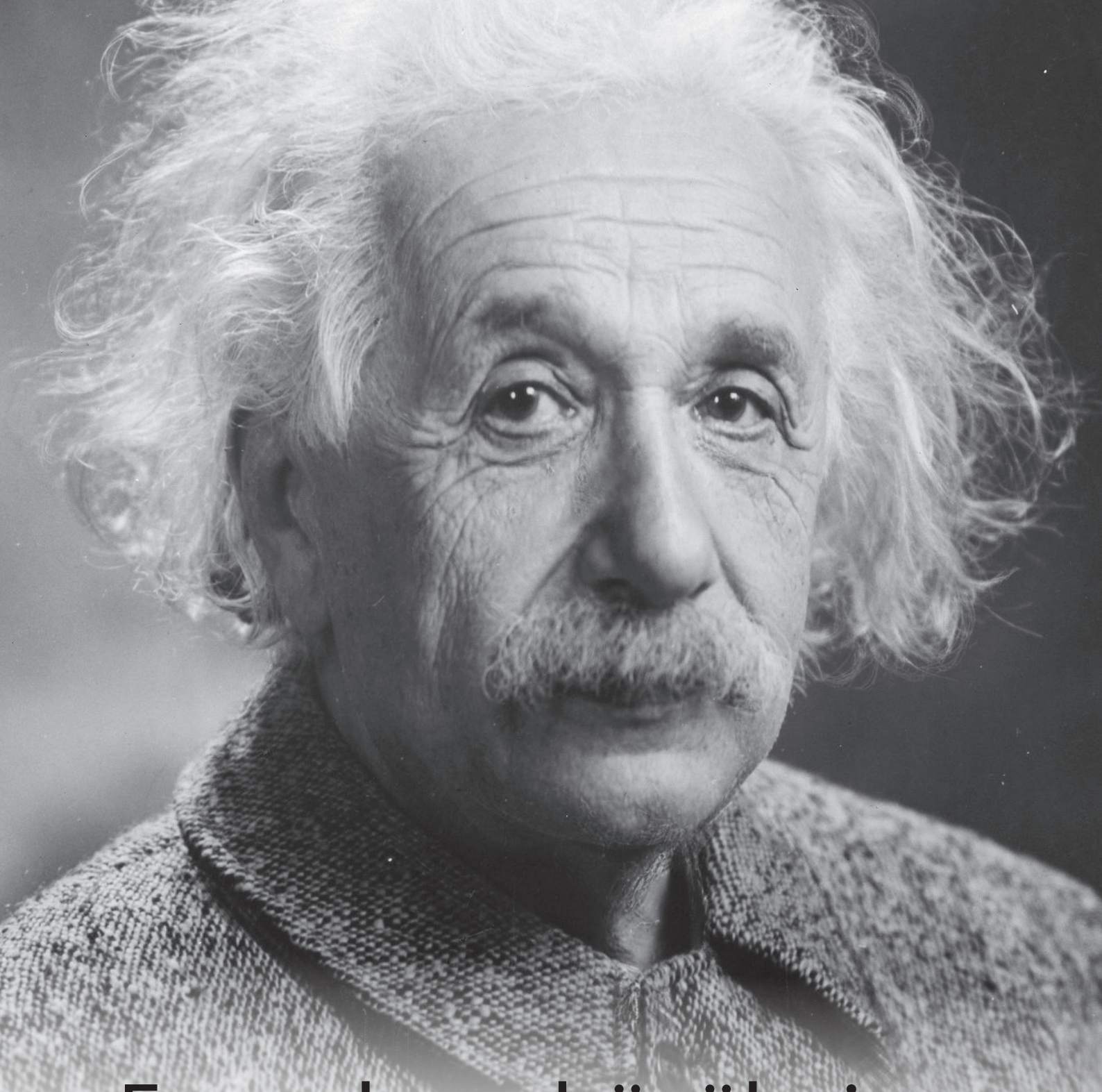
Şu ana kadar keşfedilmiş olan "en parlak kuasar J043947.08+163415.7 " kodlu cisimdir. Bu kuasar Ocak 2019'da fark edilmiştir. Gözlemciler uzak galaksilerden birinin çekirdeğindeki enerjinin erken evrendeki o ana kadar görülenlerden daha fazla ışıma yaptığını fark etmiştir. Keşfedilen aşırı parlak cisim 600 trilyon Güneş kadar ışıma yapmaktaydı. Araştırmacılar sonradan bunun bir kuasar olduğunu anladı. Ve her nasıl olduysa bu kuasarın şans eseri sönük bir galaksinin arkasına denk gelmesi onu daha da parlak yapmıştı. Galaksinin sönük kalması ve kuasarın parlaklığını önlemek yerine onu desteklemesi de bilim insanlarının bu kuasarı fark etmesini sağlamıştır. Yeni oluşan bir galaksinin merkezinde parlar ve evrenin geçmişinde yer alan "yeniden iyonizasyon" adı verilen bir dönemdedir.

Amerikan Astronom Derneği'nin Ocak 2019 toplantısında duyuru yapan araştırmacılardan Xiaohui Fan bunun uzun zamandır aradıkları bir şey olduğunu söylerken gözlemlenebilir evrende bundan daha yüksek ışıma sahip bir kuasar daha bulmayı beklemediklerini belirtmiştir. Işınımının kaynağı süper kütleli bir karadelik. Cisimle alakalı daha çok bilgiye ulaşmak için HUBBLE teleskobu dahil pek çok yer bazlı teleskop onu gözlemlemeye başlamıştır. Kuasar evren daha henüz 1 milyar yaşındayken ışımaya başlamış. Bu kadar yüksek ışıma gücü olsa dahi eğer hizalama uygun olmasaydı gözlenemezdi. Işığının Dünya ve kuasar arasındaki bir galaksi tarafından bükülmesi de onu olduğundan daha da parlak göstermiştir. Fakat bu galaksinin ışığı çok parlak olsaydı kuasar asla gözlenemezdi.

Araştırmacılar uzun zamandır böyle bir kuasara bulmayı beklediklerini ve eğer bu tür kuasarların sayısı çok daha fazlaysa bu keşfin evrenin BIG BANG'den sonra oluşumuyla ilgili görüşleri kökünden değiştireceğini söylüyor.

Esmâ DEMİR

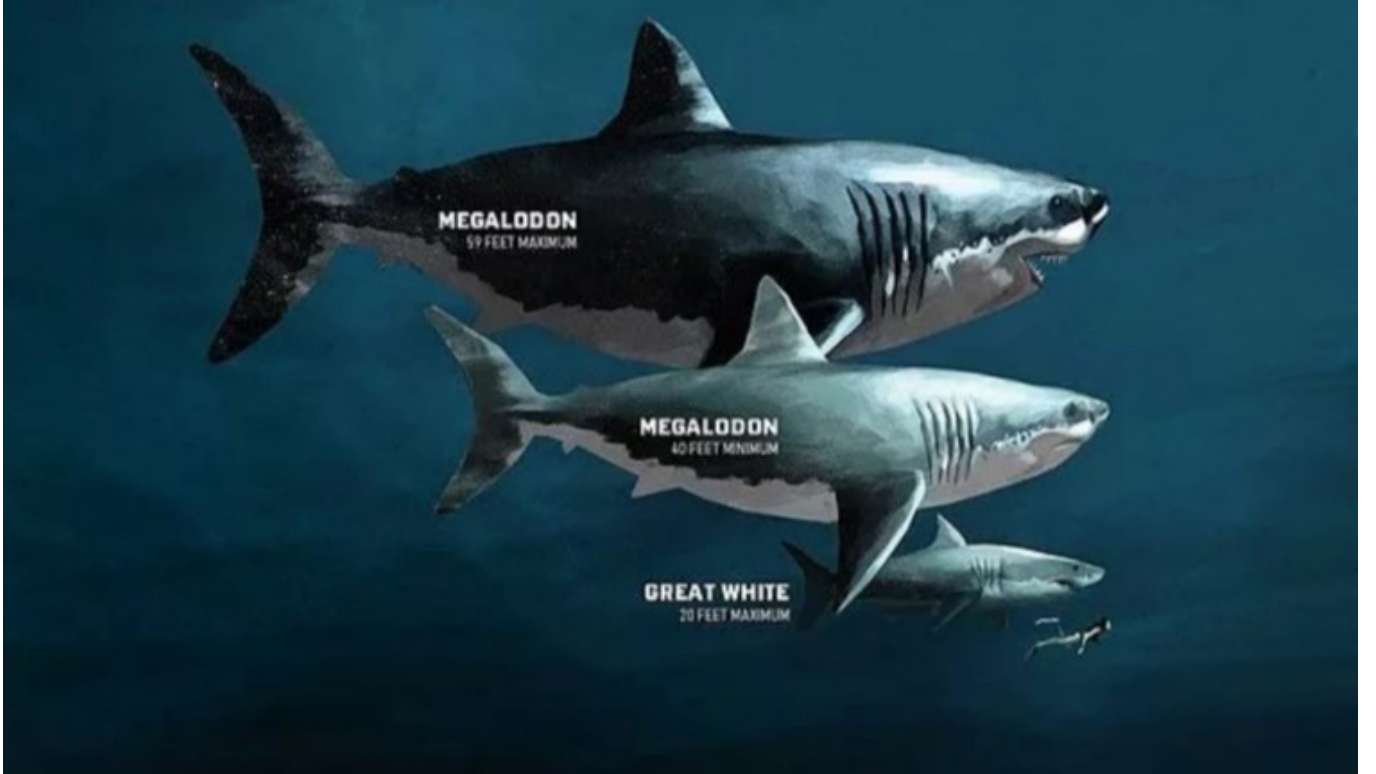
Evrende en büyük ziyan
sorgulama yeteneğini
bitirmiş bir beyindir.

Megaladonlar

Eminim çoğumuz bugüne kadar internette en az bir kez Megalodonların yaşıyıp yaşamadığına dair videolar, yazılar ve benzeri şeyler görmüşüzdür. Peki, nesilleri çok uzun zaman önce tükenen bu canlılar hâlâ hayatta olabilir mi veyahut bunların hepsi sadece birer teori mi?

Öncelikle Megalodonları kısaca tanıtmak gerekirse uzunluğu 15-20 metreyi bulan ağırlığı 60 tonu geçen devasa bir köpek balığıdır. Bugüne kadar yaşamış en büyük etçildir. Bugün okyanuslarda görebileceğimiz en büyük beyaz köpek balıkları 7 metre boyuna sahip olup, 3,5 ton ağırlığındadır. Bu da Megalodonları onlardan üç kat daha büyük ve yirmi kat daha ağır yapmaktadır. Dişlerinin boyutları 20 santimetreyi bulabilir. Beyaz köpek balıklarının dişlerinin 7 santimetre olduğunu düşünürsek bu oldukça büyük bir sayı. Böyle büyük canlıların beslenmeside elbette kolay olmuyordu. Tahminlere göre günde bir tondan fazla et tüketiyordu. Fosil kanıtlara bakılırsa

Megalodonlar; başta balinalar, denizinekleri ve denizaslanları olmak üzere büyük memelileri avlıyordu. Megalodonların dişleri oldukça yaygındır. Dişlerinin büyüdükçe düşürüp yenileriyle değiştirdikleri için fosillerini bulmak zor değildir. 19-20 santimetrelik bir diş 50 bin doların üzerinde alıcı bulabilir. Megalodonlar Kuzey ve Güney Amerika, Avrupa, Afrika hatta Porto Riko'dan Japonya'ya kadar suyun sıcak ve yiyeceğin olduğu her yerde yaşadılar. Megalodonların ısırgığı bilinen en güçlü ısırgıktı. Megalodonların ısırgıkları 11 bin ile 18 bin kilogram arasında güç uyguluyordu. Bu, büyük beyaz ve modern timsahların uyguladığı gücün 6 ila 10 katı demek. Megalodonların beş sıradan oluşan 276 dişi vardı. Megalodonlara ait dişlerinden başka bir şey yok çünkü Megalodonlar da diğer köpekbalıkları gibi çoğunlukla yumuşak doku ve kıkırdaktan oluştuğu için vücuduna dair fosiller bulamıyoruz.

Megaladonlar

Megalodonların nesillerinin neden tükendiğine gelirsek yaklaşık 3.6 milyon yıl önce anormal bir iklim değişikliği ile en büyük besin kaynakları olan balinaların ılık iklimlerden soğuk iklimlere göç etmesi sonucu yiyecek bulamamaları ve bu soğuk iklimde yaşamaya elverişli olmamalarından dolayı tükendiği düşünülüyor. Ayrıca büyük beyaz gibi köpek balıklarının da Megalodonlarla aynı besinlerle beslenmesi sonucu bir rekabetin olduğu ve bunun Megalodonların sonunu getirmiş olabileceği de tahmin ediliyor.

Megalodonların hâlâ yaşadığına dair kanıtlar şu şekilde sıralanabilir;

1. Fotoğraflar:

İnternette Megalodonlara ait olduğu iddia edilen birçok fotoğraf var. Bunları incelediğimizde çoğunun sahte olduğunu söyleyebiliriz.

Bu fotoğrafın İkinci Dünya Savaşı sırasında Cape Town'da 1942 yılında çekildiği söyleniyor. Fotoğrafta bir denizaltının yanında devasa bir köpek balığı görünüyor. Bazı insanlar bunun boyutlarına bakarak bir Megalodon olduğunu söyledi. Ancak bu fotoğrafın sahte olduğu ortaya çıktı. Yani elimizde Megalodonların yaşadığına dair hiçbir fotoğraf yok.

Yine baktığımızda direkt olarak bir Megalodon fotoğrafı olmasa bile bazı deniz canlılarının saldırıya uğradıktan sonraki fotoğrafları bunları bir Megalodonun yapmış olabileceğini düşündürüyor ancak bunlar da kesin bir kanıt değildir.

2. Videolar:

Megalodonlara ait olduğu iddia edilen videoların neredeyse hepsi sahte. Bazı gerçek videolardaki canlıların ise Megalodon değil başka türler olduğu kanıtlandı. Geriye sadece kanıt niteliğinde kullanılabilecek çok az video kalıyor. Bunların da doğruluğu ya da yanlışlığı hakkında herhangi bir açıklama yapılmadı.

3. Uydu Görüntüleri:

Bazı uydu görüntülerinde denizde çok büyük bir canlının olduğu görünüyor. Bunun bir Megalodon olduğu iddia ediliyor. Ancak bir kısım insanda bunun gemilerden denize düşen konteynerların bir yansıması olduğu söyleniyor.

4. Yakın Zamanda Bulunan Megalodon Dişi:

Arkeologların bir Megalodona ait olduğu düşünülen 10.000-8.000 yıllık bir diş bulduğu söyleniyor. Megalodonların 3.6 milyon yıl önce nesillerinin tükendiği söylendiği için bu dişler Megalodonların yaşadığına dair büyük bir kanıt olabilir. Fakat bu konunun doğruluğuna kesin bir bilgiye ulaşamıyoruz. Eğer bu bilgi doğruysa Megalodonların hâlâ yaşadığına dair mantıklı olan tek kanıt olabilir ama büyük bir ihtimalle bu bilgi de yanlıştır. Çünkü bu konuda çok fazla bilgi kirliliği var ve bu nedenle bütün bilgileri teyit etmek oldukça zor hâle geliyor.

Megaladonlar

5. Yavru Megalodon Görüntüsü:

İnternette dolaşan denizin altında çekilen bir videoda hiçbir köpek balığına benzemeyen bir yavru köpek balığı görüntüye takılıyor. İnsanlar ilk önce bunun bir Megalodon yavrusu olduğunu iddia etti. Ancak videodaki yavru köpek balığının sahte olduğu, bilgisayarla yapıldığı apaçık ortada. Bu sebeple insanlar bu konunun üzerinde çok durmadılar.

6. Yaşanan Tekne Kazaları:

Özellikle Cape Town civarında ve başka bölgelerde yaşanan tanımlanamayan bazı tekne kazaları yaşandı. İnsanlar bunların sebebinin Megalodonlar olduğunu söyledi ancak bu çıkarım çok abartı kalıyor. Çünkü bunun nedeni bir balina ya da şuan bulunamayan başka bir neden olabilir. Her tanımlanamayan tekne kazasını Megalodonlara bağlamak doğru olmaz.

7. Nesilleri Tükenen Başka Deniz Canlıları:

Bilim insanları tesadüfen, nesillerinin milyonlarca yıl önce tükendiğini düşündükleri deniz canlılarını yeniden keşfettiler. Çok uzun yıllar boyunca saklanan bu deniz canlılarının bu kadar yıl sulara gizlenebilmesi Megalodonların da bu şekilde saklanmış olabileceğini düşündürdü. Aslında bu kanıt elimizde somut bir delil olmasada bütün kanıtların arasında en mantıklı olanı. Dünya'mızdaki suların henüz çok azı keşfedilmişken, bilmediğimiz bir sürü deniz canlıları varken devasa Megalodonların bir şekilde hayatta kalmış olabileceği çok az da olsa bir ihtimal taşıyor.

Sonuç olarak Megalodonların hâlâ hayatta olup olmadığına dair kesin bir kanıtımız yok. Megalodonlar şu an kesin olarak var ya da yok diyemiyoruz ancak %1 ihtimal bile olsa hâlâ hayatta olma ihtimali var. Belki bu iddiaların hepsi birer teori olarak kalacak ya da Megalodonun yaşadığına dair kesin kanıtlar elde edeceğiz. Bunu bize zaman ve suların keşfi gösterecek.

İren TANYILDIZ

DEPREME KARŞI ALINABİLECEK ÖNLEMLER

Ülkemizde 6 Şubat 2023 tarihinde merkezi Kahramanmaraş olan ve toplam 11 ilimizi etkileyen büyük felaketle ilgili herkesin aklında farklı bir soru var. “Önlem alınsaydı bu kadar can kaybı olur muydu? Ne tür önlemler alınabilir?” ve bunun gibi daha nice soru. Deprem, yer kabuğunun en üst katmanında bulunan tabakada yer alan fay hatlarının gerilme, sıkışma gibi yüksek basınç oluşturan şartlar altında kırılması sonucu oluşur. Depremler önceden tahmin edilemediği gibi engellenmesi de mümkün değildir. Ancak gereken önlemler alınsa can kayıpları, yıkılan binalar en aza indirilebilir. Peki herkesin dilinde dolanan bu önlemler neler? Depreme karşı alınabilecek ilk ve en önemli önlem dayanıklı binalar inşa etmek. Depreme dayanıklı bir bina nasıl olmalı?

- Bir bina için en önemli unsurlardan biri binanın yapılacağı zemindir. Yumuşak zeminler depremde oluşan dalgaları yansıtarak depremin daha büyük hissedilmesine sebep olabilir. Bunun için kaya, taş gibi sert yüzeyler tercih edilmelidir.
- Diğer önemli bir unsur binanın doğru şekilde inşa edilmesidir. Binaları en sağlam şekilde inşa etmek için belediyelerin bina yapım teamüllerine kesin olarak uyulmalıdır.
- Ülkemizde yaşanan kayıpların çoğu binaları yapan kişilerin kalitesiz malzemeler kullanmasıdır. Bina yapımında dayanıklı betonlar tercih edilmeli, yeteri kadar demir kullanılmalıdır. Maliyeti düşük olduğu için tercih edilen malzemeler küçük çaplı bir depremde bile sağlam olmadığı için yıkılabilir ve içinde bulunan insanlar hayatlarını kaybedebilirler. Tek bir insanın canı kazanan fazla paradan çok daha önemli ve değerlidir. Son madde çok önemli olmasına rağmen bina yapan birçok insan buna uymayıp daha fazla para kazanmak için insanların canını hiçe sayıyor. Bunun önüne geçilmesi için insanların bilinçlendirilmesi gerekiyor. Yalnızca bina yapım konusunda değil deprem anında ve sonrasında yapılması gerekenler hakkında da bilinçlendirme yapılması gerekiyor.

Bunun önüne geçilmesi için insanların bilinçlendirilmesi gerekiyor. Yalnızca bina yapım konusunda değil deprem anında ve sonrasında yapılması gerekenler hakkında da bilinçlendirme yapılması gerekiyor. Depremin zararlarını en aza indirmek için yapılması gerekenleri kısaca inceledik. Ancak bu tür doğal afetlerin sonrasında psikolojik açıdan herkes çok derinden etkileniyor. Olaya bizzat tanık olanlar başta olmak üzere bu olayda yakınlarını kaybedenler, yardıma giden arama-kurtarma ekipleri, olayı medya aracılığı ile takip eden bizler de olaydan doğrudan etkileniyoruz. Olaya uzaktan ya da yakından tanık olan insanlar psikolojik olarak çok etkilenirler. Bu çok normaldir. Çünkü olağandışı ve anormal bir olay olduğu için insanlar anormal tepki verebilirler. Şimdi deprem gibi doğal afetlerin hemen ardından gözlenen stres belirtilerine bakalım.

- **Şok Dönemi:** Olaya tanıklık eden kişilerin olayın olduğu andan itibaren 48 saate kadar olan süreçtir. Bu süreçte kişiler algılayamama, karar verememe ve mantıklı düşünememe ve hatta donma reaksiyonları gözükabilir. Bu süreçte kişinin güven altına alınması ve gözetim altında tutulması gerekir.

DEPREME KARŞI ALINABİLECEK ÖNLEMLER

- **Tepki Dönemi:** Bu aşama olaydan sonra 2-6 gün süren dönemdir. Kişi koku, öfke, kaygı, çaresizlik ve güvensizlik hissedebilir. Bu dönemde kişi afet ile ilgili uyaranlardan kaçabilir, afet ile alakalı dehşet verici rüyalar görebilir. Hatta tüm bu korkutucu olaylardan sonra afetzede delirdiğini/delireceğini düşünebilir. Bu dönemde kişinin uzmanlardan destek alması çok daha iyi olacaktır.
- **Zihinden İşleme ve Üzerinden Geçme Dönemi:** Olayın üzerinden yaklaşık 7 gün ile 1 ay aralığındaki döneme denir. Bu aşamada kişi kaybettikleri için yas tutar. Korku yerini üzüntü ve özleme bırakır. Bu aşamada artık kişinin normal rutinine dönmesi gerekmektedir. Kişinin hayata olan güvenini kazanması için gereken destek sağlanmalıdır.
- **İyileşme Dönemi:** Olayın üzerinden birinci ay geçtikten sonraki süreçtir. Afet olayı kişinin hayatının bir parçası haline gelir. Kişi olanlar kabullenir, tepkilerini kontrol altına almaya başlar, hayata olan ilgisini kazanır. Eğer kişi iyileşme dönemini tamamlayamaz ise Travmatik Stres Belirtileri artık Travma Sonrası Stres Bozukluğunu oluşturur. Böyle bir durumda kişinin profesyonel destek alması gerekir.

Deprem gibi doğal afetler her zaman yaşanabilecek olaylardır. Ancak her zaman bu kadar büyük kayıplar olmaması için gerekli önlemleri zamanında almamız gerekiyor. Bu konuda dikkat etmemiz gereken ilk şey insan canının her şeyden daha önemli olduğudur. Çünkü hiçbir şey bir insanın canının yerini alamaz.

Zehra KAYA

Kahramana Mektup

Sevgili Kahramanım,

Uğrum için, bu vatanın geleceği için gösterdiğin cesaretin hakkını vereceğime söz vererek başlamak isterim mektubuma. Gösterdiğin cesaret ile vatan sevgisinin değerini, geçmişte verilen emekleri anlamamı sağlamamda büyük rol oynadın. Kahramanım kimi zaman bana kardeşim gibi gelir, çünkü bir insanın kan kardeşi de canını vermekten korkmaz. Bu sebeple kahraman, manevi kardeş demektir kanımca.

“İnsanların karakterini eylemleri belirler.” sözünü kanıtlar kahramanlık. Bir vatandaş, milleti için canını ortaya koyuyorsa artık kahraman olur. Bir vatan uğruna canını, hayatını ortaya koymak; insanın kendisinden birçok şeyi vermesi demektir eş zamanda, ki bu da oldukça hayranlık verici bir durumdur. Bir vatandaş bunu yapabiliyorsa, çok yiğit bir kahraman demektir, çünkü karakteri ortaya çıkar. Bir insanın gerçekten ne yapacağı; sözleri ile değil, ölüme ramak kalmışken belli olur. Bir kahraman da tam olarak bunu yapar.

Kahramanlık sayfalarca tanımlanamayacak kadar yücedir.

Belki bir şehittir benim kahramanım, belki de bir gazi...

Şehidim benim kanayan yaramdır, Bir şehit, feda edilmiş koca bir ruhtur. Belki bir sanatçı, belki de bir bilim insanı olacaktı.

Lâkin şehidim, kahraman olmayı seçti; bir gazi olarak anılmak yahut vatani uğruna ölmeyi seçti, işte kahraman ruhu budur. Gazimse hayat savaşına devam eder, şehit olmayı göze almış bir kahramandır, yaşıyodur. Kim bilir ne kadar gurur vericidir... Hayatını kaybetmeyi birçok kez göze almıştır, hâlen de ölümle karşı karşıyadır her insanoğlu gibi. Bir gazinin, vatandaştan farkı; anlatacak kocaman bir hikâyesi olmasının yanında çok büyük bir cesaret sahibi olmasıdır ki cesaret insan yaşamında çok büyük bir risk olmasının yanında çok büyük bir özelliktir. Gazi cesaretin kârını yaşar, yaşadıkları sayesinde hayatındaki birçok hatadan döner belki de. Aynı zamanda bir gazi ölümle burun buruna gelmeyi yaşadığından dolayı ölümden korkmaz çünkü farkındadır ölümün, yaşamı boyunca o kadar büyük bir görevi yerine getirmiştir ki belki de artık ölümü bekliyordur. Hayattaki en büyük gayesini yerine getirmiştir şehit ile gazi. En büyük gururumdur kahramanım, devletimin benliğini ortaya çıkarır. Cesaretin kanında olduğunu gösterir vatandaşa. Vatan aşkının değerini gösterir bir kahraman, benim kahramanım. Uğruna kurban olduğum bu topraklara olan bağlılığını gösterir kahramanım.

Kendi canını yok sayıp kurtardığın canların vatan bilincinde yaşaması dileğiyle; Teşekkür ederim.

Aslı ADIYEKE

Türkçe Özgürlüktür

Milletler var eden en önemli öge dildir. Milletler dilleri ile var olmuş, geleceğe dilleri ile yürümüşlerdir. Dilini koruyan, kültürünü nesilden nesile aktaran milletler tarih sahnesinde canlı kalmışlardır. Bir toplumun millet olma yolunda en önemli gücü dilinin varlığıdır. Diliniz, varlık sebebiniz ve sizi diğer milletlerden ayıran bir kimliktir. Dil, sadece konuşmak ve anlamak değil; onunla edebiyat, sanat, musiki ve kültür ortaya koyabilmektir. Bir nehir gibi tarihin derinliklerinden çağlayarak gelen Türkçe berraklığı ve sadeliği ile Türk'ün yaşantısını ortaya koymaktadır. Bu nehir akamaz, bulanır ve nehrin yatağı değiştirilmeye kalkılırsa taşıdığı güzellikler, barındırdığı değerler yok olacaktır. Bu nedenle kimliğimizi korumanın yolu, dilimizi korumaktır. Tüm diller, şüphesiz milletlerin varlığını ortaya koyan en belirleyici delillerdir. Aynı zamanda diller, Yüce Yaratıcı'nın da mucizesi ve ayetidir. Dillerin nasıl ortaya çıktığı ve sistemleştiği karmaşık bir araştırma konusudur ve bu sorunun cevabı da net olarak verilmiş değildir. Her dil, bu yönüyle bir mucize ve yaşatılması gereken bir hazinedir. Türkçemiz, millet olarak hürriyetimizin yegâne nişanesidir. Tüm kültürel varlığımız dilimizde toplanmıştır. Dünya coğrafyasında kendi değerimizi, inancımızı, sanatımızı, şiirimizi, masalımızı, destanımızı ve hikâyemizi dilimiz ile yaşıyoruz.

İlk yazılı eserimiz Orhun Yazıtları, sadece bir devlet adamının hatıratı ve milleti karşısında verdiği hesap değil; aynı zamanda hitabet sanatının mümtaz örneklerindendir. Bugün, Ahmet Yesevî ve Yunus Emre dilimiz ile yaşamaktadır. Eğer, dilimiz yok olsaydı bu değerlerimiz yok olacak ve bizi biz yapan yani kimliğimiz olan bu değerlerimiz de yok olacaktı. Konfüçyüs'ün şu sözlerine dikkat edelim: "Bir ulusun bütün yönetimi bana bırakılsaydı, ilkin dilini düzeltirdim. Çünkü dil düzgün olmayınca söylenen anlaşılabilir ve yapılması gereken yapılmadan kalır, böyle olunca töreler ve sanat geriler, adalet yoldan çıkar, halk çaresizlik içinde kalır. İşte bundan dolayı söylenmesi gereken başıboş bırakılamaz. Bu her şeyden önemlidir." Peyami Safa ise, dilini kaybeden bir millet, her şeyini kaybetmiş demektir, diyor. İşte bu sebeple dilimizi koruyacağız ve geliştireceğiz. Bunu yapmanın yolu dili koruma kanunu çıkartmak değil, dilimizin seçkin eserlerini okumak ve yaymaktır. Başka bir yol ise her birey, dili ile ilgili yazı yazmalıdır, diline hâkim olmalıdır. "Türkçe ağızımda annemin ak sütü gibidir." diyen Yahya Kemal Beyatlı'nın sesine kulak verelim. Yunus Emre'nin, "Söz ola kese savaşı söz ola bitüre başı/Söz ola agulu aşı balıla yağ ide bir söz." dizelerini de kulağımıza küpe yapalım. Dil, bizi geleceğe taşıyan en önemli köprüdür. Dil bilinci oluşturmak için çalışmalar yapılmalı. Türkçeyi sadece Anadolu coğrafyasında düşünmemek gerekir. Dünyanın büyük dillerinden olan Türkçe, birçok coğrafyada konuşulmaktadır. Türkçeyi güçlü kılmak için edebî sahada şaheserler vermek gerektiği gibi; bilim, teknoloji ve sanayi gibi alanlarda da üretilen ve patenti alınan her ürüne Türkçe isim vermek gerekir. Böylece dünyaya hem kültürel hem de teknolojik alanda yapacağımız ihracatla dilimizi de aktarmış olacağız. İş yeri isimlerinden başlatmak üzere bu farkındalığı oluşturmak gerekir.

Dilsizlik, ölüm gibi sessizliktir. Dilsizlik şuursuzluktur; hafızasızlıktır.

Türkçe varsa Türkiye var, özgürlük var...

Metin DALDABANOĞLU

Dil, bir ulusun aynasıdır. Bu aynaya baktığımız zaman, orada kendimizin en gerçek yankısını buluruz.

(Johann Christoph
Friedrich von Schiller)

Kaçtıkça Kovalayan Gölgelerimiz

Eminim hepimiz hayatımızın bir döneminde okumadığımız kitaplara okudum demiş, sevmemiş bir müzisyenin konserine sırf popüler diye gitmiş, tarzımızı yansıtmayan kıyafetler giymişizdir. Bunların hepsini genellikle ergenlik döneminde yapmışızdır çünkü o dönemler varlığımızı birilerine kanıtlama ihtiyacı duyarız. Herkesin gittiği kafelere gidip, herkesin dinlediği müzikleri dinlerdik. Toplumda belli bir statüye sahip olma arzusu, kabul görme ihtiyacı, dışlanmaktan korkma, yargılanmak istememe, mükemmel olma hevesi gibi birçok şey çoğumuzun ergenlik döneminde vardı ve hâlâ devam ediyor. Bu unsurların hepsi gitgide herkesi herkes yaptı ve içimizdeki benliği öldürdü.

O zaman biz asıl sorunu örneklendirelim. Aramızdaki samimiyet gider korkusuyla hoşlanmadığımız bir davranışı karşı tarafa söyleyemeyiz. Sırf linçlenirim diye, çoğunluğun savunduğu bir düşüncenin aksini iddia edemeyiz. Çok sevdiğimiz bir müzik grubunu gizli gizli dinleriz çünkü geride kaldığımız düşüncelerden korkarız. Biz zamanla kendimiz olmaktan korkarız. Peki nedir bizi bu hâle getiren? Çocukken her anlamıyla bir bütündük. Çünkü henüz ailemiz, akrabalarımız, arkadaşlarımız ve yakın çevremizdeki kimse bizi giydığımız kıyafet, oynadığımız oyuncak ya da izlediğimiz çizgi film için yargılamazdı. Yargılasalar bile biz anlamazdık çünkü daha çok küçüktük. Doğumundan önce bile seni renklere ayırdılar. Kız isen pembesin, erkek isen mavisin dediler.

“İçimizdeki benlik” son zamanlarda kimsenin dilinden düşmeyen bir kavram. Fakat burada bahsettiğimiz Freud’un ego tanımına çok uzak. Biz, ergenliğe girdiğimiz zamandan itibaren düşüncelerimizin parçalanmasından ve bu parçalanmayı herkesten saklamaya çalışmamızdan bahsedeceğiz. Ego ise tam tersi, ego bu düşünsel parçalanmaların ve içsel çatışmaların çözümüdür.

Kaçtıkça Kovalayan Gölgelerimiz

Sonra eğer erkek çocuksanız plastik bebeklerle oynamanızı yargıladılar, doğum gününüzde oyuncak arabalar, küçük alet takımları hediye ettiler. Evcilik oynarken yemek yapmana karıştılar, kız kuzenin ne güne duruyor dediler. Eğer kız çocuk isen kuzenin de gördüğün mavi arabayı istediğinde sana pembe bir bebek hediye ettiler. Boyuna göre bir mutfak tezgahı belki. Bunun kızlar için daha uygun olduğunu söylediler.

Sen büyüdükçe, yargıladıkları şeylerin kuvveti de arttı. Sen artık o şeyleri iyi ve kötü olarak ayırmaya başladın. Yaşadığın olayları iyi ve kötü olarak değerlendirdin. İyiye sevdin, kabul ettin. Kötü olanı ise dışladın, o özellikleri de ona sahip olanı da. İşte o an içinde ilk gölge oluştu. Olmaya korktuğun kişi. Bir birey olma yolunda içindeki çatışmalar başladı. Belki varoluşsal sancılar geçirdin. Belki dönemin siyasetinden şikayetçiydin. Belki yıllardır kendini olmadığın kişi olarak tanıttın. İşte bunların hepsini toplumun seni kabul etmesini istediğin için, dışlanmaktan korktuğun ve yalnız kalmak istemediğin için yaptın ve duygu, düşünce ve hareketlerini bastırdın. Batırdığın bu yanın gölge oldu ve seni parçalara ayırdı. Sen o özelliklerini bastırdıkça onlar varlığını devam ettirdi ve daha yoğun bir hâl almaya başladılar. Bu yanlarından hep kaçtın fakat başkasında gördüğünde hep yargıladın.

Yüzleşmekten korktuğun taraflarını, kabul edemediğin özelliklerini, itiraf edemediğin arzularını, hiç edemediğin küfürlerini, hiç işlemediğin cinayetlerini gölge olarak gösterdik. Korkunç bir şey gibi görünebilir ama tam aksine gölgemiz kendimiz olmamızı sağlayan şeydir. Gölgemiz olmadan gövdemiz bir hiçtir ve bir eksikse hakikate ulaşamayız. Aynı yin-yang'da olduğu gibi ikisinin de dengesini sağlarsak, gölgemizden kaçmayıp onun farkına varırsak ve bizim bir parçamız olduğunu kabullenirsek iç huzura ereriz ki bu en önemlisidir.

Ekin YILDIRIM

ZAMANIN KIYMETSİZLİĞİ

Zamanın kıymetini bilmeyen insanlar var, yaşadığımız bu dünyada. Eskilerin yaşanmışlıklarını dinleyerek zamanın nasıl bir çırpıda geçtiğini anlayabiliriz. Fakat biz insanoğlunun hem umursamadığı hem de bir o kadar da korktuğu bir gerçektir, zamanın akıp gitmesi. Hiçbir zenginliğin alamayacağı bir servettir. Bunun yanında zamanın en acı verici tarafı sanki bir eski dost gibi hep aklımızda bulunmasıdır. Her gün bir önceki güne göre değişip gelişmekte olsak da geçmişimize karşı bir özlem bulunur. O eski anıların tatlı kokusu, hoş görüntüleri de aklımızda kalır. Belki de o anılar bizim için çocukluğumuzun en masum anılarıdır. Kıymet bilmediğimiz o anılardır. Anlatmaya çalıştığım bu önemli husus bizim kıymet bilmediğimiz zamanın ta kendisidir. Sevdiklerimizle geçirdiğimiz acı ve tatlı anılar elbette bir gün sadece aklımızın kenarında bulunan bir hatıra olarak kalacaktır. İnsanın kıymetini yanındaki insanların karakteri ve görünüşü belirler.

Bu son dediklerimi anlamakta zorlanan veyahut da bunu anlamak istemeyen birçok arkadaşımız olabilir. Lakin bu böyledir. Zamanınızı kimlerle geçirdiğiniz sizin değerinizi de açıkça belirtir. İnsan sadece yaptıklarıyla kalır. Zamanınızı nasıl değerlendirdiğiniz çevrenizdeki dostlarınız ve kendinizi ilgilendirir. Asırlar önce yaşamış herhangi bir insanın yaptığı bir iş o ve kendi çevresini etkiler. Söylediği ağır sözler kendi zamanında bulunan, kendi sofrasında oturan insanı etkiler. Şüphesiz anlayacağınız şu ki kendinizi kıymetsiz hissettirecek olaylar ve insanlar içine girmemenizdir. Nitekim sizler yaşanmışlıklarınızla kalırsınız. Yeni gelen insanlar ise bu olayları unutur ve sizi göremezler. İşte zamanın en acımasız tarafı da budur. Sessizce unutulmak ve hatırlanamamaktır. Mutlu olmak zor değildir sadece zamanın kıymetini bilmek gerekir.

Muhammed Furkan AKBAŞOĞLU

Talha Keskin

Merhaba. Ben Talha Keskin. Lise son sınıf öğrencisiyim. Ulusal yarışmalarda aktif olarak 6-7 senedir yarışan bir okçuyum. Olimpik yay kullanıyorum. İşimden çok zevk alıyorum. Okçulukla ilk tanıştığımda ülke genelinde çok popüler bir spor değildi fakat ülkemizin kazandığı başarılarla zamanla çok popülerleşti. Okçuluğun kazandırdığı psikolojik, mental ve fiziksel güçlülüğü kendi hayatımda da rahatlıkla hissedebiliyorum. Bana kazandırdığı onca şeyden önce gerçekten büyük bir emek harcadım. Başarılı olmak için haftanın 6 günü okçuluk antrenmanı ve 4-5 gün fitness, dayanıklılık antrenmanları yapıyorum. Bu çok zor olabiliyor ama yarışma çizgisine çıktığımda rakiplerimle aramdaki en büyük farkı koymamı sağlıyor. Fiziksel etken ne kadar fazla olsa da asıl iş mental güçlülükte bitiyor. Bazı geceler veya herhangi bir zamanda gözlerinizi kapattığınızda gözlerinizin önüne yarışma sahası ve tekniğinizin gelebilir. Yani asıl anlatmak istediğim sizinle sadece antrenman veya yarışma sahasında değil hayatın her yerinde sizinle bütünleşiyor.

Okçuluğa başladığımdan beri çok güzel yarışma süreçleri ve yarışma seyahatleri geçirdim. Bu zamana kadar başarılı geçirdiğim birçok il ve ulusal şampiyonalar olduğu için bunun üzerine yoğunlaşmaya devam ediyorum. Hayatım boyunca beni bırakmayacak bir alan olduğuna inanıyorum çünkü başarının, çabalamanın ve sonuçların sonucunda çıkardığım dersler veya tattığım hazlar benim eğitimimde büyük bir yere sahip. Bireyselleşmemde büyük yardımcısının olduğuna inanıyorum. Kendi işlerimi kendim halletmek ya da sorumluluklarımı yerine getirme konusunda çok iyiyim. Şuanki hedeflerim sporculukta çok daha iyi yerlere gelmek ve uluslararası arenada ülkemizi birçok yeni başarıyla temsil etmek. Bunun için çok daha sıkı, düzenli ve planlı çalışma yapmaya başladım. Olimpiyatlarda yarışmak ve ülke bayrağımızın göklerde dalgalandığını görmek istiyorum çünkü bir sporcunun yaşayabileceği en büyük gururun bu olduğuna inanıyorum.

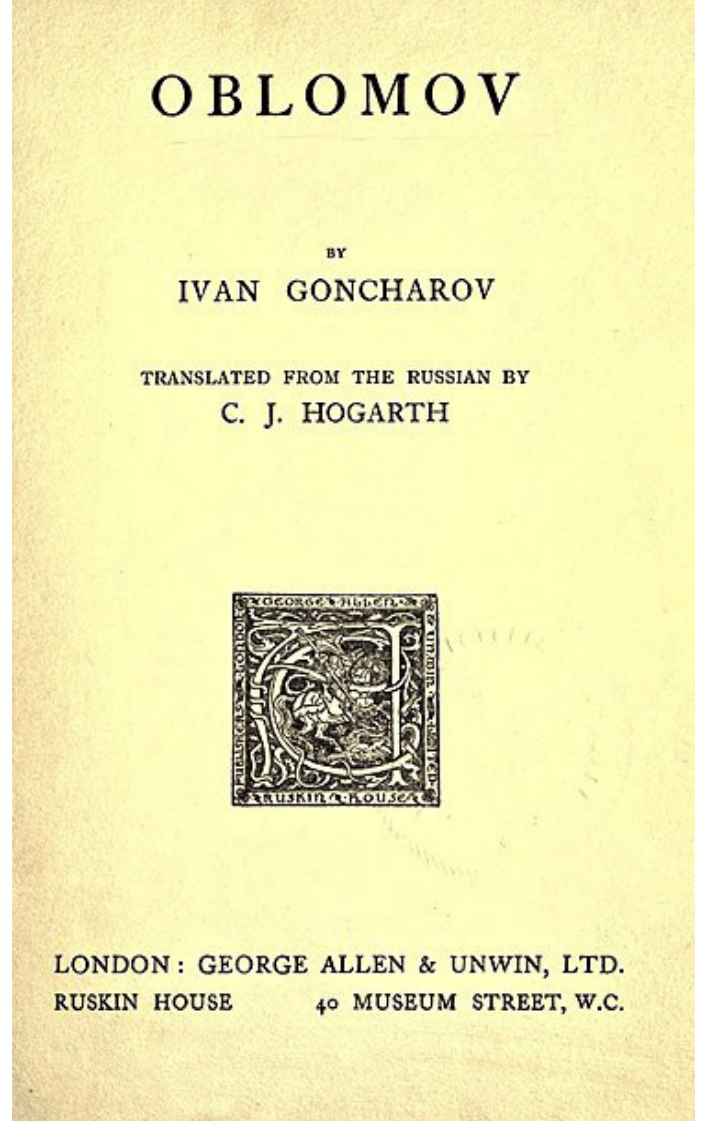
Talha Keskin

OBLOMOV VE ŞTOLTS ÜZERİNE

Bu yazıda sizlere İvan Aleksandroviç Gonçarov'un en ünlü kitabı olan Oblomov'dan bahsetmek istiyorum. Bu kitapla birlikte ortaya çıkan Oblomovluk kavramının çıkış yeri ve romanın iki karakterin ilişkisi ilgimi en çok çeken yer oldu. "Kimdir bu iki karakter?" diye soracak olursanız, ilki ana karakterimiz Oblomov, diğeri ise yakın dostu Ştolts. Bu karakterlerin kişiliklerine biraz daha yakından bakalım.

Oblomov, yatağı dünyası haline gelmiş, işlerini devamlı erteleyen, hareketten uzak, stres ve değişikliklerden son derece korkan ana karakterimiz olmakla birlikte kitap boyunca üzerinden çeşitli kavramlar işlenmektedir. Ştolts ise Oblomov'un tam aksine hayatı dolu dolu yaşayan, hayata atılmaktan korkmayan, kendine çizdiği yoldan hiç şaşmayan, emin adımlarla yürüyen bir karakterdir. Ştolts, çoğumuzun aklında olan ideal insan tipini yansıtıyor desem bana hak verirsiniz herhalde. Birbirlerine bu kadar zıt iki karakterin dostluğunu önce kitaptan, ardından Platon'un Şölen-Dostluk kitabından bir kesitle açıklamaya gayret göstereceğim. Gonçarov bu zıtlığı kitapta şöyle anlatmakta: "Ştolts Oblomov'la nasıl dost olabilişti? Oblomov ki bütün varlığıyla Ştolts'a karşı bir isyandı! Artık anlamaya başlıyoruz ki karşıtlık bir sevgi yaratmıyorsa bile ona hiç de engel olmuyor."

Platon ise bu zıtlığı, "Birbirini en çok sevenler, birbirine en az benzeyenlerdir. Herkes kendine benzeyeni değil, tam karşıtını arar; nasıl ki kuru ısılağı, soğuk sıcak, acı tatlı, keskin körü, boş doluyu, dolu boşu ister; çünkü her şey kendi karşıtı ile beslenir, benzerin benzere hiç faydası yoktur." şeklinde açıklamıştır.

OBLOMOV VE ŞTOLTS ÜZERİNE

Ştolts iş yorgunu ya da balo dönüşü Oblomov'un geniş kanepesinde oturmaya gelir ve tembel bir konuşmada endişeli veya bitkin ruhunu dinlendirirdi. Oblomov kendine göre karmaşık, içinden çıkılmaz dertlerini dostuna anlatır, Ştolts da bu karmaşık dertlere basit öneriler verir veya kendi ilgilenirdi. Belki de bu çıkarsız ilişki, aralarındaki sevgiyi kuvvetlendirmişti. Cicero'nun Dostluk Üzerine adlı kitabından alınmış şu cümle de durumu özetlemektedir: "Sevmek" sevdiğin kişiye hiçbir menfaat ve çıkar beklentisi olmaksızın bağlamaktan başka bir şey değildir. Peki, Oblomov ve Ştolts arasındaki bu farklılık nereden geliyordu? Sizlerle birlikte bu soruya aileleri üzerinden cevap aramaya çalışalım. Oblomov ailesi Oblomovka'da babadan kalma çiftliğinde yaşayan bir Rus ailesiydi. Geçimlerini ekinleri ve çiftlik işleriyle sağlayan bu aileye hizmet eden bir sürü insan vardı. Oblomov ailesi hayatı zaman zaman hastalık, para kaybı, kavga, bazen de iş gibi tatsız olaylarla bozulan bir dinlenme ve uyuşukluk ülkesi olarak görüyorlardı. Çocukları kitaplarla yormazlardı. Çünkü kitaplar onlara göre türlü sorunlar çıkarır, bunlar da insanın yüreğini, kafasını kemirir, hayatı kısaltırdı. Durum böyle olunca Oblomovka halkı için öğrenilecek, peşine düşülecek bir şey yoktu.

Hayat uslu bir ırmak gibi akıp gidiyordu. Yapılacak şey kıyıda oturup, birer birer herkesin başına gelen kaçınılmaz olayları seyretmektir. Doğum, evlenme, ölüm. İşte Oblomov böyle bir ailede büyümüştü. Doğduğu andan itibaren dadısı ve hizmetçileri yanında hiç eksik olmamış, bütün işleri bu insanlar tarafından yapılmış ve doğal olarak Oblomov sorumluluk alamadan, sorumsuz bir şekilde büyümüştü. İşte Oblomov'u Oblomov yapan ve Oblomovluk kavramını ortaya çıkaran bu ortamdı, aileydi. Ştolts'un ailesine baktığımızda; babası çiftlik müdürü bir Alman, annesi ise Rus'tu. Yaşadığı yer sebebiyle Rusçayı biliyordu. Babasından Almancayı ve çiftlik işlerini öğrenmişti. Annesinden ise piyano çalmayı öğrenmişti. Ştolts çocukluğunda çoğu zaman yalınayak, elbiseleri yırtılmış, ağzı burnu kan içinde gelirdi. Böyle durumlara üzülen babası annesine: "Burnu kanamayan, burun kanatmayan çocuktan ne hayır gelir?" derdi. İşte Oblomov ve Ştolts arasındaki fark buradan, yetiştikleri yerden yani aileden geliyordu. Bu iki karakter bizlere ailenin ne kadar önemli olduğunu düşündürmektedir.

Son olarak hayatımızda ne kadar Ştolts'a benzeceğimiz veya ondan ne kadar izler taşıyacağımız muamma olsa da hepimiz içimizde Oblomov'dan bir parça taşıyacağız.

İsmet Cahit YEŞİL

“Kıyıyı gözden kaybetmeye
cesaret etmedikçe insan, yeni
okyanuslar keşfedemez.”
André Paul Guillaume Gide

GEÇMİŞİN TARİHSEL DOKUSUYLA BÜTÜNLEŞMİŞ BARIŞ ELÇİSİ: Hiroshima

Japonya'ya her yolculuğumda uzun zaman geçirmeden yapamadığım, beni etkileyen, tarihte yolculuk yapmamı sağlayan, asil duruşunu hiç bozmadan günümüzdedevarlığını koruyan bir şehirdir Hiroshima; Japonya'nın kalbini attığı yerdir. Atom bombası denildiğinde akla ilk gelen diyardır; acı ve hüznün birbirinekarıştığı, küllerinden yeniden doğmuş, dünyanın ilgi odağındaki şehirdir Hiroshima. Kolayımı; nükleer saldırıya maruz kalmak ve bombalamanın bıraktığı radyasyonun etkilerini yıllarca taşıyanlara tanıklık etmek. Büyük bir felaketin ardından hayata tutunmayı başarmış nadide bir şehirdir. Tarihlerinin izleriyle bütünleşen, barışın simgesidir Hiroshima.

"Geniş Ada" anlamına gelen ve Seto İç Denizi'nde kıyısı olan bir liman ve sanayi şehri olan Hiroshima, her ne kadar atom bombası ile anılsa da Japonya için enönemli merkezlerden biridir; Japonya'nın gözbebeğidir.

O sabah herkes mutlu kalkmıştı yatağından Hiroshima'da; bir insanlık dramının yaşanacağını, gündüzün geceye mahkum edileceğini bilmeden. O gün, hayatındurduğu, Japonya'nın atardamarının kesildiği tarihtir; 6 Ağustos 1945 saat 08.15. Amerika Birleşik Devletleri tarafından "Little Boy" isimli atom bombasının atılmasıyla, on binlerce insanın yok olmasına ve hayatta kalanların ise yıllarca süren bir felaketin başlangıcıyla karşı karşıya kalmasına şahitlik eden talihsiz diyardır Hiroshima.

Nara, Kyoto ve Osaka'ya yakın mesafede bulunmasına rağmen, Tokyo'dankilometrelerce uzak olsa da, hızlı tren Shinkansen ile keyifli ve konforlu bir yolculuktansonra varılır Japonya'nın Chuugoku Bölgesinin en büyük şehri Hiroshima'ya.

Parka girildiğinde, bombalamaya adeta direnmiş, zarar görmesine rağmennehrinkenarında orijinal haliyle bırakılmış, şehrin adeta sembolü olan "Atom Bombası Kubbesi" karşılar sizi. Tarihe güçlü bir şekilde tanıklık edercesine dikkatleri üzerineçeker. Umudun bir simgesidir; acının direnişidir bu bina. Savaş mağdurları anısına, içerisinde sürekli olarak meşale yanar; hiç söndürülmeden.

GEÇMİŞİN TARİHSEL DOKUSUYLA BÜTÜNLEŞMİŞ BARIŞ ELÇİSİ: Hiroshima

“Barış Anıtı Parkı” adeta kucaklarcasına çevreler binayı. Patlamanın merkezindeyeralan Barış Anıtı Parkı’nda dolaşırken hüznle karışık duygular içinde tarih bir kez dahacanlanır ruhunuzda. Park, içinden geçen nehir ile görsel bir şölen sunar ziyaretçilerine. Nükleer saldırıda hayatını kaybedenleri hatırlatan bu park, sonsuza kadar barışanlayışını simgeler.

Barış Parkı’nda bulunan, ilk yakıldığı andan itibaren kesintisiz olarak yanmayadevameden Barış Meşalesi, çalındığında parkın her noktasından sesi duyulan Barış Çanı vebombalamanın tüm etkisini derinden hissettiren Barış Anıtı Müzesi, tarihteyaşananların en güçlü ispatlarını sunar ziyaretçilerine. Eski fotoğraflar, yanıkkiyafetler, bombalama anında nefesi kesilen saatler, kırık gözlükler; patlamanınderecesini ve etkisini gözler önüne serer bu müzede.

Müzeden çıktıktan sonra elinde bir turna kuşu maketi tutan kız çocuğufigürüilekendini gösteren “Çocuk Barış Anıtı,” bombalamada yaşamını yitiren tümçocuklarınanısına inşa edilmiştir. Bombanın çevreye yaydığı radyasyon nedeniyle yaşamını yitiren “Sadako Sasaki” nin gerçek yaşam öyküsünü dillendirir bu anıt. Atombombasının bıraktığı izlerden yürek burkan bir tanesidir Sadako’nun hikayesi.

Bombanın atıldığı yere 2 km uzakta oturan ve o tarihte henüz 2 yaşında olanSadakove ailesi faciadan hiç yara almadan kurtulur. Evleri yanan fakat hayatta kaldıkları içinsevinen ailenin bu mutluluğu 1955 yılına kadar sürer. Okulda koşarken anidenyeredüşer Sadako ve olay kötü sonun başlangıcı olur. Atom bombasının yaydığı radyasyon nedeniyle vücudunun çeşitli yerlerinde yaralar oluşmaya başlayınca, Sadako, lösemi teşhisi ile hastanede tedavi altına alınır. Hastanede ziyaretinegelenyakın bir arkadaşı, kağıttan 1000 adet, sağlığı ve uzun yaşamı simgeleyen turnakuşuyaparsa iyileşebileceğini söyleyip umut verir Sadako’ya. İlk origami turnakuşunuyapan arkadaşı sayesinde yaşama ümidiyle dolan Sadako, turna kuşlarını yapmayabaşlar. Hastanede kaldığı süre içinde 644 adet kağıttan turna kuşu yaparak yaşamabağlanan Sadako, 1955 yılında 12 yaşında iken hayata gözlerini yumar. Bugündünyadaki tüm çocuklar 1000 adet turna kuşunu tamamlamadan hayata vedaedenSadako için geri kalanını tamamlamaya hala devam etmektedirler. 1000 adet origami turna kuşu yıllarca ve defalarca hazırlanmakta ve anıtın etrafındaki camekanlarda sergilenmektedir. Tüm dünyayı derinden etkileyen Sadako, büyük bir trajedininkahramanı ve direnişin sembolü olarak anılmakta tarih boyunca. O gündensonradaturna kuşu barışın ve nükleer silahsızlanmanın sembolü haline gelmiştir.

GEÇMİŞİN TARİHSEL DOKUSUYLA BÜTÜNLEŞMİŞ BARIŞ ELÇİSİ: Hiroshima

Parkin tam merkezinde, bombalamada hayatını kaybetmiş olanlar için yer alan bir anıtmezar ve üzerinde eyer biçimine sahip olan, Atom Bombası Kubbesi görülebilecek şekilde yapılan bir kemer yer almaktadır. Anıtın, bombanın kurbanlarının ruhlarını koruduğuna inanılmaktadır. Her yıl 6 Ağustos da burada görkemli bir tören yapılmakta ve her gün aynı yere taze çiçekler koyulmaktadır.

Tarih kokan sokakları yanında kendine özgü doğal güzellikleri, tarihi tapınakları, kalesi, adası ve bahçeleri ile de bir sanat abidesidir Hiroshima.

Barış Anıtı Parkı'ndan sonra görülmesi gereken en önemli yerlerden birisidir "Hiroshima Kalesi." 1590 yıllarında inşa edilmiş, atılan bombanın etkisiyle yıkılmış, 1958 yılında yeniden yapılmıştır.

Bahçesindeki heykel ve şelaleleri ile görsel bir sunum hazırlamıştır "Mitaki Dera Tapınağı." Atom bombasının atıldığı merkez üssünden 4 km uzakta olmasına rağmen çoğu yeri sağlam kalan ender binalardan ve Keşiş Saiko'nu 12 tapınağından biridir "Fudoin Tapınağı."

1620 yılında Edo Dönemi'nde yapılan "Shukkeien Bahçesi," endemik ağaçları, taşköprüsü ile cennetten bir köşedir. Bombalama sırasında büyük hasar gören bahçe, 1951 yılında yeniden düzenlenmiştir ve Hiroshima'nın uğramadan ve uzun süre vakit geçirmeden ayrılamayacağınız en önemli ziyaret mekanıdır.

1996 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınan "Miyajima Adası," Hiroshima'ya feribotla 10 dakika mesafede yer alır. Japonya'nın en güzel manzara-sınasahip püçyerlerinden biri olan ve adeta kutsanmış bir ada olan Miyajima Adası, Hiroshima'nın batısında bulunan bir iç deniz olan Seto Inland Denizi'nde yer alır.

Yanımda tripodum, üzerinde fotoğraf makinam ile kağıt ve kumaş yemeyi seven değerli ada sakinleri "geyik" arkadaşlarla bütünleşmiş bir şekilde huzur içindedeklanşöre basarken, o kadar konsantre olmuşum ki, bir geyik arkadan sessizce yaklaşıp, tam pantolonumu ısıırken son anda farkına varıp bağırarak, tüm ziyaretçilerin dikkatini üzerime toplayıp zıplamamın bir olduğunu asla unutamam. Bu bağlamda ara sıra tedirgin olsanız da geyiklerle iç içe huzur dolu bir atmosfer sunarsanız bu ada.

GEÇMİŞİN TARİHSEL DOKUSUYLA BÜTÜNLEŞMİŞ BARIŞ ELÇİSİ: Hiroshima

“Tapınak Adası” olan Miyajima Adası’ndaki en önemli tapınak olan “Itsukushima Shinto Tapınağı,” en büyük kapısı O-Torii ile birlikte tüm görkemiyle karşılar sizi. 60 ton ağırlığındaki kapı, kendi ağırlığıyla ayakta durarak denize meydan okumakta ve tüm heybetiyle tapınağı temsil etmektedir. 16 m yükseklikteki sütunlarının taşıdığı 24 m genişlikteki eğimli tepe çatısının doğu kısmına “güneş” ve batı kısmına “ay” figürleri işlenmiştir. Miyajima Adası, Gel-Git olayının yaşandığı nadir yerlerdendir ve bundan dolayı, büyüleyici mimarisiyle tapınak, “Yüzen Tapınak” olarak da anılır. Sular çekildiğinde kapının ayaklarından daha ileriye gidebilmek mümkündür; sular geldiğinde ise suyun üzerinde yüzyormuş gibi görünen kapı, adanın simgesi haline gelmiştir. Itsukushima Tapınağı, birbirine ahşap kaldırımlarla birleştirilen çok sayıda ibadet salonlarından oluşan bir tapınaktır. Hava karardığında yanan taş fenerler ile tapınak ve O-Torii ziyaretçileri büyülemekte ve adayı terketmek daha da zorlaşmaktadır.

Adadaki Daiganji Tapınağı, bilgi ve müzik tanrıçası Benten-sama’ya adanmıştır. Onlarca taş basamakların her iki tarafında, başlarında kırmızı renkli şapkalarıyla, çocukların muhafız tanrıalarının heykelleri görsel bir sunum sunar “Daishoin Tapınağı”nın bahçesinde. Bahçede merdivenleri çıkarken dua çarklarını çevirmek, üzerinde yazılan duaları okumakla eş anlamlıdır.

Adada muhteşem manzara sunan Misen Dağı ve eteklerindeki Momijidani Park etkileyici güzellikle sahiptir. Özellikle baharda sakura ve sonbaharda akçaağaçlar bir tablo gibidir. Toyokuni Shrine, Goju-no-to (5 katlı Pagoda), Tahoto Pagoda, Miyajima Adası’ndagörülmesi gereken diğer yerlerdendir.

Tarihin devamlılığının olağan dışı görüntüsünü hissedip, hüznlenmek pahasına olsa tarihte seyahat etmek, barış içinde yaşamının değerini anlamak, manevi atmosferi ile ruhunuzu dinlendirmek ve huzur bulmak için Hiroshima bekler sizi.

Prof. Dr. Zerrin ŞENTÜRK

YASSIADA (Demokrasi ve Özgürlükler Adası)

Türkiye bundan tam 62 yıl önce tarihinin en kara günlerinden biri olan 27 Mayıs darbesine maruz kalmıştı. Türk Silahlı Kuvvetleri içindeki bir grup isyancının gerçekleştirdiği darbenin ardından yaşananlar ise sadece demokrasimiz adına değil adalet ve insanlık adına da utanç vericiydi. Yassıada'da yapılan ve bizzat isyancıların itirafıyla önceden verilen emirlerin uygulanması şeklinde geçen yargılamaların sonu çok büyük bir faciayla bitmişti. Yıllarca ülkeye hizmet etmiş olan ve milletin temsilcisi konumundaki Demokrat Parti yöneticilerinin her türlü hakarete, işkenceye, iftiraya maruz kaldığı yargılamalar bu adada yapılmıştı. Aslında bu yapılan iş yargılama değil darbe yaparak anayasayı çiğneyenlerin, ülkenin yöneticilerini Anayasayı ihlal gerekçesiyle giriştikleri bir hukuk ihlaliydi. Yassıada'da aylar boyunca tam anlamıyla bir zulüm makinesi işletilmiştir. Ülkenin Cumhurbaşkanı, Başbakanı, bakanları, komutanları, milletvekilleri, bürokratları hiçbir somut suçları olmadığı halde kin ve nefret ürünü insanlık dışı muamelelere maruz bırakıldılar. İstiklal savaşımızın kahramanlarından olan bu ülkenin Cumhurbaşkanı intihara teşebbüs noktasına kadar getirdiler. Nezaketi, kibarlığı, insani yönleri dillere destan olan bir Başbakanı idama götürürken bile prostat muayenesi bahanesiyle aşağılamaya kalkacak kadar alçaldılar. Bu ülkenin yüreği vatan sevdasıyla dolu Genelkurmay Başkanını darbecilere katılmayı reddettiği için bir teğmene tokatlatacak tarihimizde görülmemiş rezillikler sergilediler.

Başbakan Adnan Menderes ile bakanları Hasan Polatkan ve Fatin Rüştü Zorlu'nun idam kararları da yine bu ada da alınmıştı. Her üç kahraman da idam sehpasına gururla, inançla yürüdü. 16 ve 17 Eylül 1961 tarihinde gerçekleşen bu idamlar milletimizin yüreğine ateş gibi düşmüştü. Darbeyle görevinden indirilen, Yassıada'da kurulan tiyatro mahkemelerinde yargılanan rahmetli Menderes ve arkadaşları değil tarihi, kültürü, değerleri ve inançlarıyla milletimizdi. Ama bilmiyorlardı ki Türk milletinin kalbindeki sevgiyi, yüreğindeki ateşi söndürmeye, onu hedeflerinden koparmaya bir avuç darbecinin gücü yetmezdi. Menderes'i ve arkadaşlarını idam sehpasına çıkartanların ve onları destekleyenlerin alınlarındaki kara leke hiçbir zaman silinmeyecektir. Buna karşılık Menderes ve arkadaşlarının milletimizin kalbindeki yeri her geçen yıl daha da güçlenerek hep devam edecektir. Evet, idam sehpasındaki son sözü "Devletime ve milletime ebedi saadetler dilerim" olan rahmetli Başbakan Adnan Menderes'in aziz hatırasına sahip çıkmak hepimizin boynunun borcudur. Adadaki her bir tesise de tarihi anlamına uygun isimler verilmiş. Subay Gazi-nosu'nun ismi Adnan Menderes Müzesi, Konferans Salonu da Adnan Menderes ismini taşıyor. Her ikisi de burada yargılanan Genelkurmay Başkanı Rüştü Erdelhun'un ismi Cam Meydana, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Sadık Altıncan'ın ismi de Kütüphaneye verildi. Yargılamaların yapıldığı Spor Salonu Hasan Polatkan'ın, cami de Fatin Rüştü Zorlu'nun ismini taşıyor. Tüm bu sembollerle Demokrasi ve Özgürlükler Adası ülkemizin geçmişten bugüne verdiği istiklal ve istikbal mücadelesiyle gönüllerdeki sevginin göstergesidir. Demokrasi ve Özgürlükler Adası'nın Türkiye'nin 62 yıllık demokrasi mücadelesi yanında gelecekteki hedeflerinin de sembolü olacaktır.

Şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyoruz. Rabbim mekânlarını cennet eylesin.

Metin DALDABANOĞLU

İstanbul Üsküdar Lisesi

[instagram.com/misket.iul](https://www.instagram.com/misket.iul)

<https://iul.meb.k12.tr>